

ע"פ 37896/07/12 - שוקי משעול נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לערעורים פליימ
לפני כב' השופטים: י' נועם, כ' מוסק ו-מ' בר-עם
ע"פ 37896-07-12 שוקי משעול נ' מדינת ישראל
עפ"ג 10895-10-12 מדינת ישראל נ' שוקי משעול
המערער בע"פ 37896-07-12 שוקי משעול
המשיב בערעור בעפ"ג 10895-10-12 ע"י ב"כ עו"ד מ' רובינשטיין
נגד
המשיבה בע"פ 37896-07-12 מדינת ישראל
המערער בעפ"ג 10895-10-12 באמצעות פרקליטות מחוז תל-אביב (פלילי)

פסק דין

השופט כ' מוסק:

1. לפנינו ערעור המערער על פסק דינו (הכרעת הדין וגזר הדין) של בית משפט השלום בתל אביב-יפו (כב' השופטת ד' שיריזלי) בת"פ 2928/06, מיום 2.9.12, וכן ערעור שכנגד המופנה אך ורק נגד גזר דינו של בית המשפט (המערער והמשיב בערעור שכנגד יקרא להלן: "**המערער**"; המשיבה בערעור והמערער שכנגד תיקרא להלן: "**המשיבה**").

2. במסגרת הכרעת הדין מיום 10.5.12 הורשע המערער במספר עבירות כדלקמן:

- א. הפרת סודיות, עבירה בניגוד לסעיף 142 לחוק מע"מ, התשל"ו-1975 (להלן: "**חוק מע"מ**") (ריבוי עבירות).
- ב. מרמה והפרת אמונים, עבירה בניגוד לסעיף 284 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "**חוק העונשין**") (ריבוי עבירות).
- ג. פגיעה בפרטיות, עבירה בניגוד לסעיף 5 וסעיף 2(7) לחוק הגנת הפרטיות, התשמ"א-1981 (להלן: "**חוק הגנת הפרטיות**") (ארבע עבירות).
- ד. קבלת דבר במרמה, עבירה בניגוד לסעיף 415 רישא לחוק העונשין (פרט אישום אחד).
- ה. ניסיון לקבלת דבר במרמה, עבירה לפי סעיפים 25 ו-415 לחוק העונשין (שני פרטי אישום).

3. במסגרת גזר הדין מיום 2.7.12 (והחלטה משלימה מיום 2.9.12) הוטלו על המערער העונשים הבאים:

- א. מאסר בפועל של 5 חודשים לריצוי בדרך של עבודות שירות (בניכוי 12 ימים בהם היה המערער נתון

במעצר).

ב. מאסר על תנאי של 9 חודשים למשך שלוש שנים, והתנאי הוא שהמערער לא יעבור עבירה על פי סעיף 142 לחוק מע"מ וסעיף 284 לחוק העונשין.

ג. 7 חודשי מאסר על תנאי למשך שלוש שנים, והתנאי הוא שהמערער לא יעבור עבירות לפי חוק הגנת הפרטיות ועבירה של קבלת דבר במרמה לפי סעיף 415 לחוק העונשין.

ד. קנס כספי בסך 20,000 ₪ או שלושה חודשי מאסר תמורתו. נקבע כי הקנס ישולם ב-10 תשלומים שווים.

4. הערעור שכנגד הוגש אך ורק נגד גזר דינו של בית משפט השלום.

א. כתב האישום

5. בכתב האישום (המתוקן בשנית) יוחסו למערער העובדות והאישומים הבאים:

א. באישום הראשון נטען, כי בתקופה הרלבנטית לכתב האישום היה המערער ממונה תחנות מע"מ תל אביב 1 ו-2, והיה עובד ציבור כהגדרתו בסעיף 34כד לחוק העונשין. במסגרת תפקידו הייתה למערער גישה למערכת המחשב של מע"מ ואפשרות לעיין בנתוני העוסקים הרשומים במע"מ תל אביב, בתחנות 1 ו-2 (להלן: "**העוסקים**"). במועד שאינו ידוע למשיבה, במהלך שנת 2004, קשר המערער קשר עם גבי אפללו (להלן: "**אפללו**"), לפיו המערער יפר את חובת הסודיות החלה עליו וימסור לאפללו מידע מתיקי העוסקים, למרות שאפללו לא ייצג איש מהעוסקים אל מול רשויות מע"מ. במהלך החודשים נובמבר 2004 עד ינואר 2005 הגיע אפללו למשרדו של המערער וביקש ממנו מידע אודות עוסקים. המערער ביצע שאילתות במחשב לצורך קבלת המידע והעביר אותו לאפללו. כן מסר לאפללו הנחיות בנוגע להגשת בקשות למע"מ באותם תיקים.

בתאריך 24.11.04, או בסמוך לכך, הגיע אפללו למשרדו של המערער במשרדי מע"מ, ברח' יפת ביפו (להלן: "**המשרד**"). אפללו העביר למערער מספרי זיהוי של ארבעה עוסקים, והמערער מסר לו פרטים הלקוחים ממחשב מע"מ. במסגרת זו מסר אפללו למערער את מספר הזיהוי של עוסק בשם מ' מ'. המערער ביצע שאילתה במחשב ומסר לאפללו כי אין לעוסק זה חובות לאחר שקנסות שהוטלו בוטלו. בנוסף, אפללו מסר למערער מספר זיהוי של העוסק ג' ק'. המערער ביצע שאילתה, כאמור, ומסר לאפללו כי לעוסק חוב בסך של 17,000 ₪ למע"מ, ובמידה שישלם העוסק סך של 5,000 ₪, יוותר המערער על תשלום יתרת החוב. בנוסף, אפללו מסר למערער מספר של חברה בשם "ס. 82 בע"מ". המערער ביצע שאילתה אודות החברה ומסר לאפללו כי תיק החברה הועבר לתחנת רמלה והוגש כתב אישום נגד העוסק. כן מסר לו כי הנישום הפסיק להגיש דוחות מאז חודש ינואר. בנוסף מסר אפללו מספר עוסק של מש' מ'. המערער ביצע שאילתה אודותיו במחשב, מסר את מספר הרכב שבבעלות העוסק והציע שהעוסק יגיש בקשה לביטול קנסות.

ביום 25.11.04, או בסמוך לכך, הגיע אפללו למשרד המערער וביקש שהמערער ינסה לאתר במחשב אדם ששמו נ' ה' המתגורר בחולון או בראשון לציון. המערער עיין בנתוני מספר עוסקים העונים לשם זה, אולם מאחר שהיו מספר רב של עוסקים שענו על התיאור, לא מסר לאפללו מידע.

ביום 5.12.04 הגיע אפללו למשרדו של המערער ומסר לו מספר של חברת ב.א. אביזרי רכב בע"מ. לאחר בדיקה במחשב הציע המערער לאפללו כי העוסק יגיש בקשה להמרת המשפט לקנס מנהלי, המערער יטפל בכך ויבטל את הקנסות שהוטלו על העוסק. בהמשך לכך, אישר המערער שההליך הפלילי של העוסק יומר לקנס מנהלי. ביום 1.3.05 הגיע אפללו בשנית למשרד המערער בעניין אותו עוסק. המערער הודיע לאפללו כי אושר לעוסק לשלם קנס מנהלי, ובהמשך לפגישה בוטלו לעוסק קנסות בסך ₪ 15,000.

ביום 20.1.05 הגיע אפללו למשרדו של המערער ומסר לו מספר זיהוי של העוסק י' כ' המערער ביצע שאילתה במחשב ומסר לאפללו כי אין לעוסק תיק במע"מ.

בתאריך 26.1.05, או בסמוך לכך, הגיע אפללו למשרדו של המערער ומסר לו את מספר הזיהוי של העוסק מ' א'. המערער ביצע שאילתה במחשב ומסר לאפללו שהחוב המקורי של העוסק עמד על כ-300,000 ₪ אך כעת הוכפל הסכום.

ביום 6.1.05, או בסמוך לכך, הגיע אפללו למשרדו של המערער ומסר לו מספר תיק של אטליז י'. המערער ביצע שאילתה במחשב ואמר כי העוסק מסר צ'ק שלא כובד.

ביום 27.1.05, או בסמוך לכך, הגיע אפללו למשרדו של המערער ומסר לו את מספר הזיהוי של העוסק ד' ב' י'. המערער ביצע שאילתה במחשב ומסר לאפללו כי העוסק לא הגיש דו"ח לחודש אוקטובר וחובו עומד על 3,400 ₪ בצירוף ריבית וקנסות. המערער הנחה את אפללו כי על העוסק להגיש דו"ח על סך 0 ₪, וכן בקשה לביטול קנסות וריבית.

נטען, כי במעשים המפורטים לעיל פגע המערער בפרטיות העוסקים, הפר את חובת הסודיות המוטלת עליו ומסר ידיעות אשר הגיעו לידי אגב ביצוע חוק מע"מ. כמו כן, עשה מעשה של הפרת אמונים.

ב. באישום השני נטען, כי במהלך השנים 2003-2005 ביטח המערער את רכבו האישי באמצעות סוכן הביטוח ליאור אסולין (להלן: "אסולין"), והיה זכאי להחזר תשלום הביטוח ממקום עבודתו. במועד שאינו ידוע למשיבה, במהלך שנת 2003, קשר המערער קשר עם אסולין לקבל מהמדינה החזר הוצאות בשיעור גבוה יותר מפרמיות הביטוח אותן שילם המערער בפועל. במהלך שנת 2003 שילם המערער לאסולין סך של 5,600 ₪ עבור ביטוח מקיף לרכב, וסך של 2,023 ₪ עבור ביטוח החובה. אסולין הנפיק למערער פוליסת ביטוח מקיף כוזבת בסכום של 8,800 ₪. ביום 27.1.03, או בסמוך לכך, הגיש המערער בקשה להחזר תשלום הביטוח בסכום הפוליסה הכוזבת בסך של 8,800 ₪ וצירף עותק של הפוליסה הכוזבת לבקשתו. בהמשך לכך קיבל המערער החזר תשלום עבור ביטוח מקיף בסך של 5,452 ₪ בלבד. במעשיו ניסה המערער לקבל במרמה סכום של 8,800 ₪, במקום סך של 5,600 ₪.

עוד נטען, כי במהלך שנת 2004 שילם המערער לאסולין סך של 4,845 ₪ עבור ביטוח מקיף וסך של 1,824 ₪ עבור ביטוח חובה. אסולין הנפיק פוליסת ביטוח מקיף כוזבת בסך של 6,619 ₪. ביום 21.12.03, או בסמוך לכך, הגיש המערער בקשה להחזר תשלום ביטוח החובה בסכום של 1,824 ₪ ובתאריך 5.2.04, או בסמוך לכך, הגיש המערער

בקשה להחזר הוצאות הביטוח המקיף על בסיס פוליסת הביטוח הכוזבת בסך של 6,619 ₪. המערער צירף לבקשתו העתק הפוליסה הכוזבת. בהמשך לכך קיבל המערער החזר כולל של 6,240 ₪, שהנו הסכום המקסימלי שניתן לקבל עבור ביטוחי חובה ומקיף יחד. נטען, כי במעשיו אלה ניסה המערער לקבל במרמה סכום של 7,443 ₪, במקום סך של 6,669 ₪ ששילם בפועל.

עוד נטען, כי במהלך שנת 2005 שילם המערער לאסולין סכום של 4,000 ₪ עבור ביטוח מקיף וסך של 1,458 ₪ עבור ביטוח חובה. אסולין הנפיק עבור המערער פוליסת ביטוח מקיף כוזבת בסך של 6,314 ₪. ביום 11.1.05, או בסמוך לכך, הגיש המערער בקשה להחזר הוצאות הביטוח המקיף בסכום הפוליסה הכוזבת, בסך 6,314 ₪ וביטוח החובה בסך של 1,458 ₪. המערער צירף לבקשתו העתק הפוליסה הכוזבת. המערער קיבל החזר כולל בסך 6,000 ₪, שהיה הסכום המקסימלי שניתן היה לקבל, ובכך קיבל במרמה סכום של 6,000 ₪ במקום הסכום ששילם בפועל, בסך 5,458 ₪. לפיכך נטען, כי המערער עבר עבירה של קבלת דבר במרמה ועבירות של ניסיון לקבלת דבר במרמה.

ג. באישום השלישי נטען, כי עו"ד שמואל קליין (להלן: "קליין"), המייצג בין השאר עוסקים הרשומים במע"מ, נמצא בקשרי ידידות עם המערער. ביום 2.3.05, או בסמוך לכך, הגיע קליין למשרדו של המערער. קליין מסר למערער מספר עוסק של א' ב', וביקש לקבל פרטים אודותיו. המערער מסר לקליין, כי לעוסק חוב למע"מ בסך 230 ₪ וכי דיווחיו החודשיים למע"מ הנם בסך 400-200 ₪ לחודש, ומחזור מכירות העוסק עומד על 82,000 ₪, זאת שעה שהמערער ידע שקליין אינו מייצג את העוסק והוא מעוניין לפגוע בעסקיו. נטען, כי במעשיו האמורים פגע המערער בפרטיות העוסק, הפר את חובת הסודיות המוטלת עליו ומסר ידיעות אשר הגיעו לידי אגב ביצוע חוק מע"מ, וכן עשה מעשה של הפרת אמונים.

ב. הכרעת דינו של בית משפט השלום

7. במסגרת הכרעת הדין המפורטת והמנומקת סקר בית משפט השלום את התשתית הראייתית, ודן בהרחבה במכלול טיעוני הצדדים.

8. בית משפט השלום פירט תחילה את הליכי החקירה שהתנהלו בשנים 2004-2005, כאשר היחידה המרכזית במשטרת ישראל ניהלה חקירה סמויה נגד גורמים שונים ברשויות המס, ובין היתר, פעלה על פי צווים להאזנות סתר שניתנו נגד המערער וכן ביצעה פעולות עיקוב שונות. חומרי החקירה נמסרו, כך על פי הכרעת הדין, לידי בא כוח המערער, כאשר בא כוח המערער העלה טענות שונות בגדרן תקף את צווי האזנות הסתר וחוקיותם, זאת במסגרת הגשת בקשות לחשיפת ראיות חסויות וכן במסגרת תקיפת קבילות מסמכים שביקשה המשיבה להגיש כראיה מטעמה, בטענה שאלה הושגו בניגוד לסודיות הקבועה בסעיף 142 לחוק מע"מ. כמו כן, התייחס בית משפט השלום לעתירה שהגיש המערער לביטול כתב האישום ובמסגרת זו טען כי תחילה נחשד בלקיחת שוחד וטובות הנאה, אולם חשדות אלה נגוזו. עוד טען המערער, כי המעשים הנטענים עתה נגדו בכתב האישום בוצעו כדין במסגרת סמכויותיו, ואין עמם אשמה פלילית. המערער טען עוד, כי נפל קורבן להתעמרות המשיבה בו, שהתעקשה להמשיך בהליך הפלילי נגדו שעה שיכלה לפעול נגדו בהליכים אחרים, כגון הליך משמעתי. כן טען המערער, כי הופלה לרעה ביחס להליכים שננקטו נגד אפללו וקליין. המערער הוסיף וטען להגנה מן הצדק מחמת התנהלות זו של המשיבה, וכן טען כי משטרת ישראל הציגה מידע כוזב לצורך קבלת צווים להאזנות סתר נגדו.

9. בית משפט השלום התייחס גם לטענה נוספת שהעלה המערער, הקשורה להפרת חובת הסודיות שבסעיף 142 לחוק מע"מ, העומד במרכזו של כתב האישום. המערער טען, שיש לבטל את כתב האישום מכוחה של "הגנה מן הצדק", כאשר המשיבה נקטה יחס מפלה באכיפת העבירות לפי סעיף 142 הנ"ל, ואף לא קיבלה היתר כדין על ידי שר האוצר לבצע האזנות סתר כמתחייב מניסוחו של סעיף 142 הנ"ל. בהקשר האחרון טען המערער, כי המשיבה נהגה שלא כראוי, כאשר קיבלה צווים לביצוע האזנות סתר מבית המשפט המחוזי, שעה שביססה בקשות אלו על חשדות חמורים למעשים שביצע המערער, כאשר היה ידוע שהמערער כלל לא ביצע עבירות אלו. בית משפט השלום נדרש לעניין זה והתייחס לקבילות המסמכים במסגרת החלטה מיום 15.1.08. בית משפט השלום הגיע לכלל מסקנה כי לא נמצא בסיס לקבלת טענות המערער, לפיה יש לבטל את כתב האישום מחמת הגנה מן הצדק.

10. נושא אחר שנבחן על ידי בית משפט השלום במסגרת פסק דין, היה שאלת חוקיות הצווים להאזנות סתר שניתנו על ידי בית המשפט המחוזי בתל אביב, כאשר לטענת המערער בוצעו האזנות סתר מעבר לתאריך שנקבע בהחלטת בית המשפט המחוזי. במסגרת זו נפלה מחלוקת בשאלה, האם הצו הגביל את ביצוע ההאזנות עד ליום 25.1.05, או עד ליום 23.2.05. מהכרעת דין של בית המשפט עולה, כי בעניין זה התקיים דיון נפרד, כאשר היה צורך בהגשת חוות דעת מטעם מומחים לכתבי יד, שהתייחסו לתאריך שנרשם באותו צו. עוד עולה, כי בסופו של דבר, כך לפי הכרעת הדין, זנח המערער את טענתו לעיל, ובית המשפט סבר כי אין עוד צורך להתייחס לעניין זה בהכרעת דין.

11. לגופו של עניין, סיכם בית משפט השלום את טענות המערער לפניו בכך שהיו מכוונות בעיקרן להעדר יסוד נפשי בכל אחד מסעיפי האישום שיוחסו למערער, דהיינו כי היסוד הנפשי לא הוכח, וכן לא הוכח קיומו של קשר פלילי שנרקם בין המערער לבין אפללו. כמו כן, לא הוכח אופיים או סיווגם של הידיעות והמידע שמסר המערער לאפללו ולעו"ד קליין.

12. מהכרעת הדין עולה, כי בתשובת המערער לכתב האישום הוא הודה במרבית העובדות שיוחסו לו, ככל שאלו נוגעות למפגשים ולשיחות עם אפללו, כמתואר באישום הראשון, וכן באשר למפגש ולשיחה עם קליין, כפי שתואר באישום השלישי. המערער הבהיר, כי השניים הם ידידיו משכבר הימים והכחיש כי מסר מידע סודי ואסור למי מהם. עוד טען, כי השתמש באפללו כמקור מודיעיני ונהג לקבל ממנו מדי פעם מידע בו עשה שימוש. באשר לקליין טען המערער, כי מדובר בפגישת עבודה; שכן קליין ייצג לקוחות והדברים נאמרו ביניהם בתום לב במסגרת יחסי עבודה. כ"טענת מסגרת" טען המערער, כי כל שעשה היה לטובת המערכת ובמסגרת מילוי תפקידו.

באשר לאישום השני, הודה המערער בכל הנוגע למסמכים שמסר לאגף החשבות במשרדו לצורך השתתפות המדינה בדמי הביטוח של רכבו הפרטי. המערער הכחיש כי קשר קשר עם אסולין כדי לנסות לקבל כספים במרמה, ובפרט כאשר שילם סכומים העולים על החזר הוצאות הביטוח שקיבל ממעבידו. לפיכך, לא ניתן לטענת המערער לייחס לו קבלת דבר במרמה ואף לא ניסיון לקבל דבר במרמה.

13. לאור כל זאת, סבר בית משפט השלום כי המחלוקת בין הצדדים מצומצמת ביותר אשר נסובה על השאלה האם הוכח היסוד הנפשי, וכן באשר לאישומים הראשון והשלישי - כיצד יש לסווג את המידע שנמסר על ידי המערער, דהיינו האם מדובר במידע סודי.

14. במסגרת סיכומיו העלה המערער טענה נוספת, לפיה יש לסווג את אפללו כ"מודיע" שהופעל על ידו, ומעמד זה של אפללו הקנה למערער סמכות למסור לו מידע, כך שגם אם מסר מידע כאמור, הרי שלא עבר עבירה של הפרת אמונים ולא הפר את חובת הסודיות החלה עליו, וכך גם לא פגע בפרטיותם של העוסקים. לעניין טענה זו קבע בית משפט השלום, כי מדובר בסטייה משמעותית מהחזית שהציג המערער לאורך ההליך הפלילי שהתנהל. מדובר בטענה שלא נטענה על ידי המערער בעדותו ולאורך הדיונים שהתקיימו בבית משפט השלום.

15. **באשר לאישום הראשון**, קבע בית משפט השלום כי הראיות שהציגה המשיבה התבססו בעיקרן על קלטות וידאו וקלטות שמע שהופקו במהלך החקירה הסמויה והתקבלו מהאזנות וצפיית סתר ממכשירים שהותקנו במשרד המערער, וזאת החל מחודש נובמבר 2004 ועד חודש מרץ 2005. לבית המשפט הוגשו קלטות שונות שתיעדו את המפגשים עם אפללו והשיחות שניהל עמו המערער, הם נשוא האישום הראשון. מקלטות אלו למד בית משפט השלום על התנהגות והתנהלות המערער במהלך מפגשים אלה, וכן ניתן היה ללמוד על השימוש שעשה המערער במחשב המשרדי. בפני בית משפט השלום העידו מספר עדים, שהסבירו את משמעות הנשמע והנצפה באותן קלטות. במסגרת העדויות העיד קצין הביטחון במחוז המרכז של אגף המכס והמע"מ, ועד נוסף אשר שימש בתקופה הרלבנטית כמנהל אבטחת מידע באגף המכס והמע"מ. עדים אלה הבהירו את משמעות הנתונים הנאספים במערכת המחשב ואת העובדה כי במסגרת אמצעים טכניים הנמצאים במערכת המחשב, מתנהל מעקב אחר פעילות העובדים מרגע כניסתם למערכת ועד יציאתם ממנה. כל זאת מאפשר לבחון בדיעבד את פעילותו הכוללת של כל עובד הנכנס למחשב. לפיכך, שוחזרה פעילות המערער במערכת הממוחשבת במועדים הרלבנטיים לכתב האישום, וכן ניתן היה לראות את סוגי השאילתות שהפנה המערער במהלך פגישותיו עם אפללו.

16. **באשר לסודיות המידע** קבע בית משפט השלום, כי מהראיות עלה שמדובר בפרטים המסווגים כ"סודיים" מכוח הוראות סעיף 142 לחוק מע"מ, מכוח חוק הגנת הפרטיות, הוראות התקשי"ר וכן מכוח הוראות פנימיות שהוציא אגף המכס והמע"מ. עלה, כי עובדי אגף המכס ומע"מ קיבלו הוראות להקפיד על נוהלי אבטחת המידע ולא למסור נתונים ומידע מתוך המערכת למי שאינו מורשה לקבלם.

17. **בהמשך פסק דינו התייחס בית המשפט באופן פרטני לממצאים שעלו מהראיות שעמדו לפניו ביחס לכל אחד מהמפגשים המתוארים באישום הראשון**, אותם מפגשים שקיים המערער עם אפללו. בית המשפט בחן באופן פרטני את הנצפה והנשמע בהקלטות הסתר וכן השווה פרטים אלה לדוחות שתיעדו את כניסותיו של המערער למערכת המחשב בזמן המפגשים והשאילתות שהפנה ביחס לנישומים השונים, הכל כפי שביקש אפללו מהמערער. בית המשפט מצא, כי קיימת התאמה מלאה בין הנשמע והנצפה בהקלטות הסתר, לבין השאילתות שביצע המערער בזמן אמת במערכת המחשב, כאשר מדובר בשאילתות שנגעו ישירות לנישומים הנזכרים בכתב האישום, הכל על פי בקשת אפללו. בית משפט השלום הגיע לכלל מסקנה, כי מדובר בראיות היוצרות מארג מושלם; ראיות אובייקטיביות התומכות זו בזו, המלמדות על אופן פעולתו של המערער ועל היחסים ששררו בינו לבין אפללו, כאשר המערער מספק מידע לאפללו ביחס לנישומים השונים ללא כל היסוס.

18. **בפני בית משפט השלום העיד עד נוסף, שכיהן כראש תחום חקירות מודיעין בחקירות אגף המכס והמע"מ באזור תל אביב ומחוז המרכז**. מעדותו עלה, כי לא ניתן לקבל את טענת המערער לפיה השתמש באפללו כמודיע או

כמקור לקבלת מידע, שכן קיים הליך מסודר במידה שמבקשים להשתמש באדם כסוכן או כמוסר מידע. הליך זה לא הופעל ביחס לאפללו, ומכאן שאפללו מעולם לא שימש כמקור. עוד הדגיש אותו עד, כי אילו היה אפללו משמש כמקור או כסוכן, הוא היה נרשם ביחידת המודיעין ככזה. עד זה גם דחה בעדותו את טענת המערער, לפיה ניסה כביכול להסדיר את מעמדו של אפללו כמקור מידע, אלא שההליך לא צלח.

19. מנגד, בחן בית המשפט את עדותו של המערער, אשר טען כי לאחר שחשף מעשי שחיתות של בכירים באגף המכס והמע"מ, זאת בשנת 1998, החליטו אלה "לתפור לו תיק" ולחסל אותו. באשר לעובדות הנוגעות לאישום הראשון, לכאורה, כך קבע בית משפט השלום, לא חלק המערער על מרבית העובדות שיוחסו לו במסגרת אישום זה. המערער לא הכחיש את מפגשיו עם אפללו וקליין. כמו כן, לא הכחיש כי במסגרת תפקידו נחשף לנתונים רבים בדבר עוסקים שונים שכללו, בין השאר, את גובה הכנסותיהם, שיעור התשלומים למע"מ, היקף החובות למע"מ ולרשויות מס אחרות, ונתונים רבים אחרים. כל אלה שמורים במאגרי המידע. המערער הודה בכך, כי מתוקף תפקידו הייתה לו גישה למאגרי מידע אלה. לטענת המערער, היה רשאי למסור מידע לעוסקים עצמם, או למי שמייצג אותם, שהם עורכי דין, רואי חשבון או יועצי מס המציגים יפוי כוח. המערער טען, כי היה ער לחובת הסודיות המוטלת עליו, וכאשר חש כי הוא עלול להפר חובה זו, ביקש לשלוח למשרדו את העוסק עצמו. היה ידוע למערער, כי אסור למסור לו מידע מתוך תיק העוסק, וכן כי כל מטרתו הייתה לשאוב מידע לטובת המערכת מהעוסקים עצמם, ועל כן לא אחת ביקש לשלוח אליו את העוסק עצמו.

20. באשר לשיחות המערער עם אפללו, הודה המערער כי אכן קיים שיחות אלה ביחס לעוסקים שונים, כולל העוסקים המנויים באישום הראשון, למרות שידע כי אפללו אינו מייצג עוסקים אלה, אך טען כי לא נפל פגם במעשיו שכן הפעיל את אפללו כמודיע שסיפק לו מידע, אלא שהליך גיוסו של אפללו לא הגיע לידי סיום. בנוסף טען, כי הנתונים שמסר לאפללו לא היו סודיים ונלקחו מתוך המערכת הממוחשבת. עוד טען המערער, כי הוא היה חלק ממערך המודיעין של מע"מ ובמסגרת זו ניהל מערכת של קלסרים במשרדו, בהם תויק החומר המודיעיני. הוא הוסיף כי קלסרים אלה נעלמו ממשרדו במהלך חקירתו. באשר ליחסיו עם אפללו טען המערער כי הם חברי ילדות וכי היחסים ביניהם היו קרובים ביותר.

21. יודגש, כפי שקבע בית משפט השלום, כי במהלך הסיכומים שהגיש המערער בבית משפט השלום, הוא שינה את עמדתו ביחס לאפללו. לטענתו, אפללו לא שימש כסוכן או כמודיע, אלא כ"מאכער", היינו אדם הפועל בשמם של עוסקים, אם כי לא באופן רשמי ואינו נושא מקצוע של מי שרשאי לייצג עוסקים מול רשויות המס. יחד עם זאת טען המערער, כי במסגרת מעמדו זה של אפללו רשאי היה למסור לו נתונים שונים אודות אותם עוסקים, לרבות אלה המוזכרים באישום הראשון.

22. בהמשך הכרעת הדין סקר בית משפט השלום באופן פרטני את עדותו של המערער ביחס לאותם עוסקים נשוא כתב האישום, ופרט את עדות המערער ביחס לכל אחד מהעוסקים. בית משפט השלום עשה כן בהרחבה רבה ולא החסיר טענה כלשהי מטענות המערער ביחס לכל אחד מהעוסקים. בתמצית ייאמר, כי טענות המערער בעדותו היו שנתן לאפללו אמירות סתמיות; מדובר בעוסקים שלא עניינו את המערכת; מדובר בסכומי חוב זעומים; המידע לא פגע בפרטיות העוסקים; לעתים היה מדובר בחובות שאינם חובות אמיתיים; אם מסר מידע על חובות חסרים, אין זה מידע

סודי, ובוודאי שאפללו אמור היה לדעת מידע זה; מדובר בעוסק כזה או אחר שהיה חבר של אפללו ועל כן ניתן היה למסור לאפללו את המידע; בחלק מהמקרים מדובר בעוסקים בעייתיים בעלי חובות ישנים, והמידע נמסר כדי לסגור את התיק; ואף אם אפללו אינו מייצג, הרי הוא "מודיע" ולפיכך ניתן היה למסור לו מידע.

23. בית משפט השלום הביא בהכרעת דינו את גרסאותיו המפורטות של המערער לגבי עוסקים שונים המוזכרים באישום הראשון, בהם יניב כהן, העוסק מ' א', העוסק ד' י' והעוסק ד' ב' י'. ביחס לעוסקים אלה העלה המערער גרסאות מפורטות יותר, אם כי כפי העולה מהכרעת הדין וכן מחומרי החקירה, לרבות הודעות המערער בחקירתו ובעדותו בבית המשפט, לא אחת שינה את גרסתו, מסר גרסאות סותרות ביחס לעוסקים אלה, תוך מתן הסברים שונים לקשריו עם עוסקים אלה.

24. בהכרעת הדין פירט בית משפט השלום את גרסאות עדי ההגנה שהעידו מטעם המערער. עדים אלה הובאו על ידי המערער כדי לתמוך בגרסתו, לפיה פעל מכוח סמכותו ובמסגרת תפקידו לקבל מידע לגבי נישומים שונים. יחד עם זאת, לא היה בעדויות אלו כדי לפגוע או להשמיט את הבסיס תחת הראיות שהוגשו על ידי המשיבה לבית המשפט, דהיינו חומרי החקירה שכללו את סרטי הווידאו וההקלטה, וכן דוחות המחשב מהם עלתה באופן ברור ההתאמה בין הנחזה והנשמע במפגשים לבין פעולות המערער במערכת המחשוב ביחס לעוסקים לגביהם ביקש אפללו מידע.

25. לאור זאת, כאשר בחן בית משפט השלום את מכלול הראיות, קבע כי הראיות האובייקטיביות שהוגשו על ידי המשיבה העלו תמונה ברורה לפיה אפללו יזם מפגשי עבודה מרובים כאשר הגיע למשרדו של המערער, במהלכם הזכיר שמות עוסקים, כמפורט בכתב האישום. אותן שיחות נשאו אופי של שתדלנות עבור העוסקים כדי להסדיר את יחסיהם עם רשויות מע"מ על ידי הסרת מחדלים, הפחתת חובות, סגירת תיקים או הסרת איום בדמות הליך פלילי. אפללו לא היה כלל סוכן של רשויות מע"מ ולא היה מוגדר כ"מוסר מידע", וכל מעמדו היה "מאכער" שתפקידו להשתדל עבור עוסקים שונים אצל המערער.

26. בית משפט השלום דחה את טענות ההגנה שהעלה המערער, לפיהן היה מותר לו למסור מידע לאפללו, תוך שהוא מדגיש, כי המערער לא חלק על קיומם של אותם מפגשים וכן לא חלק על הראיות האובייקטיביות שהוגשו, ועל כן מצא כי ההסברים שניסה המערער למסור לא היו מספקים ולא ניתן היה לקבלם; בפרט כאשר בסיכומיו חזר בו המערער מטענתו, לפיה אפללו היה סוכן או מודיע, ודבק בקו ההגנה כי מאחר שאפללו היה מוכר כ"מאכער", היה רשאי לדון עמו ביחס לעוסקים שונים אשר בשמם ביקש מידע.

27. בית משפט השלום דן גם בטענה שעלתה בנוגע להפרת חובת הסודיות, הנוגעת לסעיף 142 לחוק מע"מ. על פי סעיף 142(א) לחוק מע"מ, נאסר על אדם לגלות ידיעה שהגיעה אליו אגב ביצועו של חוק מע"מ, להוציא שלושה חריגים, שהם: קיומו של היתר מאת שר האוצר, או קיומו של צורך לגלות ידיעה במסגרת הליכים משפטיים המתנהלים לפי חוק מע"מ או חיקוקי מס אחרים, או לצורך מילוי תפקידו של המוסד לביטוח לאומי.

28. עמדתו של בית משפט השלום הייתה, כי לשון החוק ברורה וחד-משמעית ומדובר באיסור מוחלט, למעט

החריגים שפורטו לעיל. בית משפט השלום הבהיר, כי בסעיף 143א לחוק מע"מ מוסדר נושא הייצוג של נישומים על ידי מייצגים שונים. נקבע, כי מי שרשאים לייצג נישומים ועוסקים הם: רואי חשבון, עורכי דין, יועצי מס וכן מי שראוי לערוך ביקורת על פנקסי אגודה שיתופית. כל אחד ממייצגים אלה - מעמדו נקבע בחיקוק כפי שהפנה בית משפט השלום.

29. לאחר שבית המשפט בחן את מסכת הראיות, הגיע למסקנה ברורה וחד-משמעית - בין היתר על סמך צפייה בקלטת המפגשים ושמיעת הנאמר בשיחות, כאשר לכך מתווספים פלטי המחשב, כפי שפורט לעיל - כי מכל אלה עולה שהמידע והנתונים המפורטים שמסר המערער לאפללו הם פרטים אישיים ועסקיים, שנשאבו על ידי המערער מתוך מערכת שע"ם ומתיקי העוסקים על פי הרשאתו מכוח תפקידו ברשות המסים. בית המשפט פירט את כל המידעים שמסר המערער לאפללו והגיע למסקנה, כי מדובר בידיעות סודיות שגילוין נאסר על פי הקבוע בסעיף 142 לחוק מע"מ.

30. כאמור, בית המשפט בחן באופן מדוקדק את הידיעות אותן מסר המערער, ובחינה זו הביאה את בית המשפט למסקנה כי ביחס לנישום יניב כהן, לא היה מדובר במסירה של ידיעה סודית שעליה חל סעיף 142 לחוק מע"מ. לכל אלה הוסיף בית המשפט את העובדה, כי אפללו אינו בגדר מייצג על פי ההגדרות שנקבעו בחוק.

31. באשר למעמדו של אפללו, ובהקשר לזאת טענת המערער כי פעל בסמכות וברשות בגדר תפקידו וסמכויותיו כאשר הפעיל את שיקול דעתו משום שאפללו הופעל על ידו כמודיע, או כי ידע שאפללו בא לקבל מידע בשמם של העוסקים ומטעמם - קבע בית המשפט כי חלה סטייה קיצונית בהגנת המערער, כפי שפורט קודם לכן. התנהלותו של המערער בבית משפט השלום, לרבות עדותו הארוכה, הביאו את בית המשפט למסקנה כי מדובר באדם מקצועי ומיומן הבקיא בנהלים ובצורכי מערכת גביית המס. בית המשפט סבר, כי המערער לא עמד בנטל לספק הסבר סביר לפעילותו מול אפללו. מסקנת בית המשפט הייתה, כי המערער בעדותו בחר דרך מתחכמת שאינה מחוכמת, כאשר העלה תירוצים שונים באשר להתנהגותו. באשר לטענת המערער כי אפללו היה מודיע, קבע בית המשפט כי טענה זו לא הוכחה; ויתרה מכך, היא הופרכה בראיות התביעה. עוד קבע בית המשפט, כי גרסת המערער לכך שאפללו היה מודיע היא גרסה כבושה, וכי עלו סתירות בעייתיות בעדותו, מה גם שהמערער נמנע מלהביא עדים חיוניים בעניין זה. כמו כן, נמנע המערער מלציין בתחילת הדרך שהיה קשר הדוק בינו לבין אפללו. בית המשפט הוסיף, כי רק לאחר שהמערער נחשף לעובדה ששיחותיו עם אפללו הוקלטו והוסרטו, הוא שינה את דרכו, והחל לטעון בדבר הקשרים שהיו בינו לבין אפללו, וכדומה.

32. בית המשפט בחן את גרסתו של המערער בעדותו הראשית, לפיה גייס את אפללו להיות מודיע וזאת כדי לקבל ממנו מידעים שונים. המערער גרס כי פנה לאפללו מיוזמתו וניסה להסדיר את העסקתו ברשות המסים. המערער טען, כי הליך זה לא צלח ועל כן העסיק את אפללו ביחידת המודיעין האזורית של המערער מתוקף סמכותו של המערער. בית המשפט קבע, כי גרסה זו מופרכת מיסודה משום שזו לא הועלתה בתחילת החקירה במשטרת ישראל, ויתרה מכך, גרסה זו סותרת דברים מפורשים שאמר בחקירתו במשטרה, כאשר מסר בהודעתו שאפללו הוא זה שביקש ממנו להיות עובד מדינה, והוא, המערער, סבר שאפללו כלל אינו מתאים לכך. בנוסף, במהלך עדותו, כאשר המערער נחשף לסתירות אלה, המשיך להחזיק בגרסתו כי ניסה לגייס את אפללו לשירות המדינה ואף פעל בעניין זה באמצעות הממונים עליו.

33. בהמשך סקר בית המשפט את העדויות שנשמעו לפניו בנושא גיוס אנשים למערך המודיעין, כאשר מדובר בנהלים קבועים ובדוקים. כדי להפעיל מקורות, המקור עובר הכשרה מקצועית והדבר אינו בגדר תפקידו של הממונה האזורי של יחידות מע"מ, תפקיד בו החזיק המערער, אלא קיימים בעלי תפקיד ייעודיים לצורך כך. מכאן קבע בית המשפט, שטענת המערער, כי הפעיל מקורות ברשות ובסמכות לא הוכחה וכי מהראיות שעלו לפניו הוכח היפוכו של דבר - כי למערער לא הייתה סמכות לעשות כן. עוד קבע בית המשפט, על סמך עדים אחרים שהעידו לפניו והיו בקיאים בתחום העסקת מקורות מודיעין, כי אם ראה המערער באפללו מקור, היה עליו להפעילו על פי נוהלי המודיעין, באמצעות מי שאחראי על יישום הנושא. בהקשר זה ניתח בית המשפט את עדותו של העד רותם, שהובא כעד מטעמו של המערער. בית המשפט קבע, כי אינו יכול לקבל את עדותו מהטעמים שפירט בהכרעת הדין. נזכיר את העובדה, כי בית המשפט ראה ברותם עד מגמתי, שגרסתו כבושה ומאוחרת, ואשר אינה תומכת כלל בטענות המערער לעניין הפעלתו המודיעינית של אפללו, כביכול.

34. לכל זאת הוסיף בית המשפט את העובדה הפשוטה, העולה מהקלטות הקול והסרטים, לפיה מי שמסר מידע היה המערער לאפללו, היינו הייתה זרימה חד-כיוונית של מידע, ואפללו לא נצפה ולא נשמע מוסר מידע למערער, דבר השולל לחלוטין את גרסת המערער, כי אפללו הועסק על ידו כמודיע או כמספק מידע למערער. בית המשפט הסיק, כי מערכת היחסים בין אפללו לבין המערער הייתה כזו שאפללו היה מגיע למשרדו של המערער ומבצע פעולות שתדלנות עבור עוסקים שונים ולא יותר מכך, אלא שבמסגרת זו מסר המערער לאפללו מידע סודי, דבר שנאסר עליו לעשותו בהתאם להוראות סעיף 142 לחוק המע"מ. בית המשפט הוסיף וקבע, כי המערער מתוקף תפקידו היה מודע היטב להוראות סעיף 142 הנ"ל, וכי מודעות זו באה לידי ביטוי גם בהודעה שמסר בחקירתו במשטרה.

35. בית המשפט הפנה גם להוראות פנימיות שהוצגו לפניו, שניתנו בזמנו על ידי היועץ המשפטי של אגף המכס והמע"מ, הוראות שהיו מופנות לממונים האזוריים ואלה הכפופים להם, בהן נאסר במפורש למסור מידע לגורמים שאינם מוסמכים, כאשר ההוראות הפנו באופן מפורש לאמור בסעיף 142 לחוק מע"מ. בית המשפט לא קיבל את הפרשנות שהציע המערער, לפיה מתוקף תפקידו הוא היה מוסמך ליתן "פרשנות מרחיבה" לאמור בסעיף 142 ולראות באפללו כמי שזכאי לקבל ממנו מידע. בית המשפט דחה טענה זו מכל וכל וסבר שאפללו לא היה זכאי לקבל מידע סודי כלשהו, והמערער פעל במודע בניגוד להוראות סעיף 142 לחוק מע"מ.

36. לאור כל האמור, קבע בית משפט השלום כי המערער עבר בהזדמנויות רבות עבירה של הפרת סודיות, לפי סעיף 142 לחוק מע"מ, וזאת ביחס לתשעה עוסקים, ולעומת זאת ביחס ליניב כהן קבע בית המשפט, כי יסודות העבירה לא הוכחו.

37. באשר לעבירה של קשירת קשר לביצוע עוון, על פי כתב האישום ייחסה המשיבה למערער עבירה זו, היינו כי המערער קשר קשר עם אפללו להפר את חובת הסודיות שחלה עליו. בית המשפט ניתח את טיבה של עבירת קשירת הקשר, שבדרך כלל מאופיינת בהידברות או בהתחברות והתקשרות בין שני אנשים או יותר לשם הגשמתה של מטרה בלתי כשרה, או לצורך הגשמתה של מטרה כשרה באמצעים בלתי כשרים. בית המשפט סבר, כי מאחר שהמפגשים בין המערער לאפללו התקיימו במתכונת אקראית ומזדמנת, תוכן המפגשים הוכח וכך גם אופן הזרמת המידע, כך גם לא הובאה בפני בית המשפט גרסתו של אפללו. מכל הטעמים האמורים, הסיק בית המשפט כי אין מקום להרשיע את

המערער בעבירה זו.

38. באשר לאישום העוסק בעבירת המרמה והפרת אמונים, קבע בית המשפט כי איסור פלילי זה נועד בבסיסו להבטיח התנהגות ראויה של עובדי ציבור ושמירה על טוהר המידות. המחוקק התכוון להגן על הערך של שמירת אמון הציבור בעובדי ציבור, טוהר המידות של עובדי הציבור ואינטרס הציבור הכולל בתוכו הבטחת תקינות פעולת המנהל תוך הגשמתו של תפקידו הציבורי. בית המשפט הפנה לפסיקת בית המשפט העליון, שהגדירה את ניגוד העניינים המקיים את היסוד העובדתי של הפרת האמונים כמקום בו ניגוד העניינים פוגע פגיעה מהותית באמון הציבור בעובדי הציבור, או בטוהר המידות של עובדי הציבור, או בתקינות פעולת המנהל הציבורי. בית המשפט סבר, כי המערער פגע בכל אחד משלושת הערכים המוגנים כפי שפורטו לעיל, וזאת לאור מסירת הידיעות לאפללו שלגביהן חלה חובת סודיות. לטעמו של בית המשפט, דברים אלה מהווים פגיעה באמון הציבור בעובדי הציבור, פגיעה בטוהר המידות של איש ציבור ובעיקר - פגיעה באינטרס הציבור, שעליו היה המערער מופקד. בית המשפט הדגיש בהקשר זה, כי המערער עשה כן תוך שהוא מצוי בניגוד עניינים בעוצמה גבוהה, וזאת לאור תפקידו הבכיר והעובדה שהוא נחשף למידע רב הנוגע לעניינים עסקיים רגישים. היה מצופה מהמערער לשמש דוגמא ומופת ולהקפיד על התנהלות תקינה ושמירה על טוהר המידות. בית המשפט קבע, כי המערער לא פעל כך, אלא ניסה לקדם מטרות זרות שאינן עולות בקנה אחד עם תפקידו ואמות המידה הנדרשות ממנו. עוד קבע בית המשפט, כי מהעובדות עלה שהמערער היה מודע להתנהגותו וכי הוכח היסוד הנפשי הנדרש בנסיבות אלו. נוכח זאת, הרשיע בית המשפט את המערער בעבירה של מרמה והפרת אמונים.

39. באשר לעבירה של פגיעה בפרטיות, לפי סעיף 5 לחוק הגנת הפרטיות, הפנה בית המשפט לסעיף 2 לחוק הגנת הפרטיות, שם מונה המחוקק שורת התנהגויות העשויות להיחשב כפגיעה בפרטיותו של אדם. בית המשפט קבע, כי הרלבנטי לענייננו הוא האמור בסעיף 2(7) לחוק, הקובע כי אחד הדברים שייחשב כפגיעה בפרטיות הוא הפרה של חובת סודיות שנקבעה בדין לגבי ענייני הפרטיות של אדם. בית המשפט קבע, כי פרטים בדבר התנהלותו של אדם מול רשויות המס, לרבות כתובתו, יציאותיו לחו"ל, מצב נכסיו ורכושו, לרבות בעלות על רכב וכן היקף חובותיו או עצם קיומם, הם עניינים פרטיים ומסירתם לאדם אחר שאינו מוסמך לקבלם, מהווה פגיעה בפרטיות. לפיכך, במידה שנמסר מידע מתוך מאגרי המידע של רשויות המס בנוגע לפרטים אישיים של נישומים או עוסקים, שלא לצרכים ציבוריים בלבד, הדבר אינו עולה בקנה אחד עם זכותו של אדם שלא תופר ולא תיפגע פרטיותו ומצבו הכלכלי לא יפורסם. בית המשפט סבר, כי מדובר באינטרס חיוני של הפרט, כך שיובטח שענייניו האישיים לא ייחשפו בפני אדם אחר (סעיף 1 לחוק הגנת הפרטיות). בית המשפט סבר עוד, כי עצם מסירת המידע לאדם שאינו מוסמך לכך, גם אם אותו אדם לא עשה שימוש כלשהו במידע זה ולא העבירו לגורמים נוספים, ואפילו לא הוכח כי הנישום ניזוק מעצם מסירת המידע, הרי שהעובדה שנמסר מידע שעל פי חוק נאסר למסרו לצד שאינו מוסמך לכך (סעיף 142 לחוק מע"מ), כי אז מוסר המידע מפר את חובת הסודיות ופוגע בפרטיותם של אותם עוסקים.

40. בית המשפט גם שלל את טענת המערער, כי מסר את המידע מאחר שסבר שאפללו מייצג את העוסקים והוא רשאי לקבל מידע זה. בית המשפט קבע, כי בתחילת הדרך המערער כלל לא טען בחקירותיו במשטרה כי אפללו ייצג את אותם עוסקים. זאת ועוד, בית המשפט קבע כי טענה זו לא הוכחה לפניו, מה גם שהמערער לא קיבל מאותם עוסקים הסכמה בדרך כלשהי למסור מידע לאפללו אודותיהם. יתרה מכך, בית המשפט הפנה לחקירותיהם של חלק מהעוסקים במשטרת ישראל, שמסרו שאינם מכירים את המערער או את אפללו. עוד הדגיש בית המשפט, כי יש לזקוף לחובת המערער את העובדה שהוא נמנע מלהעיד את אפללו, שיכול היה למסור גרסה שהייתה תומכת בטענות

המערער. בית המשפט הצביע על כך, שלא קיבל הסבר ראוי כלשהו מטעם המערער להימנעותו מהעדת אפללו. לפיכך סבר בית המשפט, כי הוכחה לפניו מעל לכל ספק פגיעה בפרטיות בעניינם של ארבעה עוסקים.

41. סופו של דבר, קבע בית המשפט כי ביחס לאישום הראשון יש להרשיע את המערער בעבירות של הפרת חובת סודיות, לפי סעיף 142 לחוק המע"מ (ריבוי עבירות); מרמה והפרת אמונים, לפי סעיף 284 לחוק העונשין (ריבוי עבירות); ופגיעה בפרטיות, לפי סעיף 2(7) בשילוב סעיף 5 לחוק הגנת הפרטיות (ארבעה פרטי אישום); כל זאת ביחס לתשעה עוסקים, כאשר לגבי יניב כהן קבע בית המשפט, כי המערער יזוכה מהעבירות שיוחסו לו.

42. **ביחס לאישום השלישי**, ניתח בית משפט השלום את הראיות שהובאו לפניו, שכללו קלטת ותמליל, כאשר תוכן השיחה אינו שנוי במחלוקת. בית המשפט קבע, כי עלו לפניו העובדות כדלקמן: עו"ד קליין הוא ידיו של המערער, ולבקשתו של עו"ד קליין הקליד המערער את פרטי העוסק במחשבו וביצע שאילתות אחדות לגבי אותו עוסק. לאחר מכן מסר המערער לעו"ד קליין את הפרטים הבאים: לעוסק חוב זניח של ₪ 230, דיווחיו החודשיים למע"מ הם בין 200-400 ₪, כאשר מחזור מכירות העוסק הוא 82,000 ₪ והפטורים הם 64,000 ₪. המערער שאל את עו"ד קליין מדוע הוא מתעניין בעוסק זה, ועו"ד קליין השיב שהוא רוצה ש"ישמידו את העוסק הזה" ויעשו לו ביקורת. אחר כך הוסיף ואמר כי העוסק הזה אינו רוצה למכור לו את המבנה שלו, וכי עוסק זה קונה סחורה גנובה, ועוד שאל את המערער כיצד הוא יכול לגרום לכך שיבצעו ביקורת אצל העוסק. המערער השיב לעו"ד קליין כי כדאי לשלוח מכתב אנונימי כנגד העוסק. בית המשפט קבע, כי היה ברור שעו"ד קליין אינו מייצג את העוסק כלל, וכך גם טען העוסק בעת שנחקר במשטרה. לפיכך נקבע, כי עצם מסירת המידע והנתונים לעו"ד קליין מהווה עבירה על פי סעיף 142 לחוק מע"מ, עבירה של פגיעה בפרטיות העוסק ועבירה של הפרת אמונים.

43. המערער טען בתגובתו לכתב האישום, כי הוא מודה בקיומה של אותה שיחה והאמירות שנשמעו בה, אלא שזו הייתה שיחת המשך במהלכה של פגישת עבודה ארוכה, ועל כן לא ידע שעו"ד קליין אינו מייצג את העוסק. כאשר הוצגו למערער אמירותיו של עו"ד קליין בדבר רצונו העז לפגוע באותו עוסק, טען המערער כי זה היה מנהגו של עו"ד קליין, שמדי פעם ביקש ברעתם של לקוחותיו. במילים אחרות, קבע בית המשפט שלמעשה טענת ההגנה היא שעו"ד קליין הטעה את המערער לחשוב שהוא מייצג את העוסק. עוד טען המערער בעדותו, כי מסר לעו"ד קליין נתונים שאינם אמת, לאחר מכן ניסה להתנער מתוכן הדברים שנשמעו בקלטת בה הוקלט, אולם כפי שקבע בית המשפט, המערער לא הציג חלופה הגיונית כלשהי לאמירות הברורות שנשמעו בקלטת.

44. עד נוסף בעניין האישום השלישי היה עו"ד קליין עצמו, אשר מעדותו עלה שהמערער והוא היו מיוודים כאשר עבדו יחדיו ברשות המסים. כיום עו"ד קליין בעל משרד פרטי המייצג נישומים ועוסקים מול רשויות המס. עו"ד קליין נהג להגיע למשרדו של המערער פעמיים בשבוע בענייני לקוחותיו. עו"ד קליין הבהיר, כי מטרת הפגישה נשוא האישום הייתה רצונו לקבל מידע לגבי אותו עוסק במטרה להגיש נגדו תלונה באמצעות לקוח אחר שלו, שהוא הבעלים של עסק שכן, זאת מאחר שאותו עוסק קונה סחורה גנובה ובעסקו מסתובבים נרקומנים. עו"ד קליין הודה בחקירתו כי לא אמר למערער שהוא מייצג את העוסק, אם כי הדברים נאמרו במהלך שיחות אחרות בהן פנה אל המערער בשם לקוחותיו, ועל כן יש מקום לסברה שהמערער הניח שאותו עוסק הוא לקוח של עו"ד קליין, כפי שהיה נכון לגבי לקוחות אחרים.

בשם פנה עו"ד קליין אל המערער.

45. בית המשפט קבע, כי הדברים שהוחלפו בין המערער לבין עו"ד קליין ונשמעים באופן ברור בקלטת מדברים בעד עצמם. מדברים אלה עולה, כי בשום שלב של השיחה לא האמין המערער שעו"ד קליין מתעניין בעוסק שהוא לקוח שלו. עו"ד קליין הבהיר למערער, שהוא מעוניין בפרטים אודות אותו לקוח כדי "להשמיד" אותו, ועל כן היה ברור שעו"ד קליין איננו מייצג את אותו עוסק. לכך יש להוסיף את העולה מעדותו של עו"ד קליין עצמו, כפי שפורט לעיל. בית המשפט גם לא נתן אמון בגרסת המערער בעדותו, לפיה עו"ד קליין החזיק בידו את "סרט הקופה" של אותו נישום כדי לגרום לכך שהמערער יסבור שמדובר בלקוח של עו"ד קליין, שכן הדבר לא עולה מסרט הצילום המתעד את המפגש בין המערער לבין עו"ד קליין. עוד הוסיף בית המשפט, כי העצה שנתן המערער לעו"ד קליין "לכתוב מכתב אנונימי" מלמדת, כי גם המערער הבין שאין מדובר בלקוח של עו"ד קליין, אלא בעוסק שעו"ד קליין מעוניין לפגוע בו.

46. באשר לעבירות שיוחסו למערער בעניין האישום השלישי, מדובר בעבירות זהות לאלה שיוחסו למערער באישום הראשון. בית המשפט ערך ניתוח של אותן עבירות. מדובר בניתוח דומה לזה שנערך ביחס לאישום הראשון, והגיע למסקנה שיש להרשיע את המערער בעבירות אלו.

47. **באשר לאישום השני**, קבע בית המשפט כי המערער היה זכאי מתוקף תפקידו למימון רכב פרטי על ידי המדינה, הכולל החזר אגרת רישוי הרכב, ביטוח חובה וביטוח מקיף. גובה הזכאות נקבע לפי תקרה שקבע החשב הכללי באוצר. לא ניתן לעבור תקרה זו. עובד מדינה הזכאי להחזר אמור להגיש בקשה להחזר הוצאות מדי שנה ולצרף את המסמכים הנדרשים להוכחת הוצאותיו. המערער ביטח את רכבו באמצעות סוכן ביטוח בשם ליאור אסולין. בשנים 2003-2005 הגיש המערער בקשה להחזר הוצאות רכב, צירף את המסמכים הדרושים, לרבות טופסי אגרות ביטוח ופוליסת ביטוח שהנפיק לו אסולין. נטען, כי בקשות ההחזר היו כוזבות. מידע זה הגיע בעקבות האזנות הסתר במשרד המערער, שחשפו שיחות בין המערער לבין אסולין, מהן עלה חשד שהמערער צירף לבקשה להחזר בשנת 2005 הוצאות ביטוח מקיף בסכום של 6,314 ₪ שגבוה מהסכום אותו שילם בפועל, שהיה בסך 4,000 ₪.

48. לבית המשפט הוגשו באמצעות אסולין כל המסמכים בדבר הקשר החוזי בין המערער לאסולין בנושא הביטוח באותן שנים, מהם עולים גובה הפוליסה וסכומי הפרמיות. לפיכך עלה, כי בשנת 2003 שילם המערער עבור ביטוח מקיף סך של 5,600 ₪, ואילו בבקשה להחזר הוצאות ביקש 8,800 ₪ וקיבל החזר הוצאות ביטוח מקיף בסך 5,452 ₪. בשנת 2004 שילם המערער עבור ביטוח מקיף סך של 4,845 ₪, ובבקשה להחזר הוצאות צירף פוליסת ביטוח מקיף בסך 6,619 ₪, וקיבל החזר הוצאות ביטוח מקיף בסך 6,240 ₪, שהוא הסכום המקסימאלי להחזר. בשנת 2005 שילם המערער עבור ביטוח חובה סך של 1,458 ₪ ועבור ביטוח מקיף סכום של 4,000 ₪ וביקש החזר הוצאות בסך 1,458 ₪ עבור ביטוח החובה וסכום של 6,314 ₪ עבור הביטוח המקיף. המערער קיבל החזר כולל של ביטוח חובה ומקיף בסך של 6,000 ₪.

49. בית המשפט למד ממסמכים אלה, כי הסכומים שדרש המערער מהמדינה כהחזר הוצאות ביטוח לרכבו גבוהים במידה רבה מהסכומים ששילם בפועל לאסולין, וכי המסמכים שצירף המערער לבקשותיו לקבלת החזר אינם משקפים אפוא את הסכומים ששילם בפועל לאסולין. מהראיות עלה, כי תחילה היה מוציא אסולין למערער פוליסות על פי

הסכומים שבגינם דרש החזר, אולם מספר ימים לאחר מכן היה מוציא אסולין פוליסות מתוקנות שהפחיתו את הפרמיה באופן ניכר ואלה היו הסכומים אותם שילם המערער בפועל לאסולין. בית המשפט התייחס בהמשך הכרעת הדין גם לתוכן השיחות שהוקלטו בין אסולין למערער, בהן עלו באופן מפורש דרישות המערער מאסולין באשר לגובה סכומי הביטוח, וכי אלה לא יעלו על תקרה מסוימת.

50. כל המסמכים הנוגעים לביטוח, כולל הפוליסות המתוקנות, הוצגו לאסולין. הוא לא הכחיש כי מסמכים אלה הוצאו על ידו, וטען כי יתכן שבתחילה הוציא פוליסות כטייטה מבלי שהייתה כוונה שאלה תהיינה הפוליסות הסופיות, ולאחר מכן הוצאו הפוליסות המתוקנות. אסולין גם הודה, כי נהג לבנות עבור לקוחותיו פוליסות ביטוח מקיף ולאחר מכן להפחית אותן כדי שהמחיר יתאים לתקציב שאושר למבוטח במקום העבודה, וכי כך גם נהג כלפי המערער.

51. בית המשפט הסיק מכלל המסמכים שהוצגו לפניו וכן מתוכן ההקלטות, כי קמה חזקה לכאורה שהמערער עשה שימוש בפוליסות כוזבות לצורך קבלת החזר כספי מוגדל, ועל כן קמה עליו החובה להפריך חזקה עובדתית זו.

52. המערער נחקר על עניין זה במשטרה, ותחילה טען כי החוקרים אינם מבינים כלל במה מדובר, אולם לא הכחיש את המסמכים שהוצגו לפניו וכך גם לא הכחיש את השיחות אותן ניהל עם אסולין. לטענתו, לא הייתה לו כוונה לרמות, אלא הוא צירף לבקשה להחזר הוצאות את טיוטת הפוליסות והצעה שקיבל מאסולין במסגרת המשא ומתן לקראת הסכם הביטוח השנתי. הוא הגיש את הבקשה להחזר הוצאות עם אותן טיוטות בתום לב, כאשר סבר שאלה הפוליסות האוטנטיות. מעדותו של המערער עלה, כי מעולם לא הביא לידיעת הגורמים המטפלים בהחזר ההוצאות את העובדה שאסולין עשה עבורו הנחות שונות, כפי שעלה מהראיות. לדעתו של המערער, לא חלה עליו החובה לעשות כן וכך גם לא היה טעם מעשי לעשות זאת משום שתמיד קיבל סכומים נמוכים יותר כהחזר מהסכומים אותם דרש. מדובר בחברות ביטוח הנמצאות בהסדר עם המדינה, ועל כן הן היו מדווחות למדינה על אותם תיקונים בפוליסות. בנוסף, העלה המערער טענות עובדתיות ספציפיות ביחס לכל שנה, מהן עולה לדעתו כי לא הייתה לו כוונה לרמות את המדינה.

53. בית המשפט סבר, כי עובד מדינה הזכאי להחזר הוצאות רכב, או החזר הוצאות כלשהן, חובה עליו להציג את ההוצאות האמיתיות אותן הוציא, ולצורך כך נועדה האסמכתא שעליו לצרף לבקשתו. בית המשפט קבע, כי ברור לכל שהמערער ידע זאת היטב. בית המשפט קיבל את גרסת המערער ואסולין, כי המסמך הראשון היווה מעין טיוטה או הצעה ראשונית, אולם סבר כי חובה הייתה על המערער להדגיש זאת שעה שהגיש את בקשת ההחזר. עוד קבע בית המשפט, כי ברור לכל שבקשות ההחזר שהגיש המערער לא שיקפו את הסכומים הנכונים ששילם כפרמיית ביטוח לאסולין בגין רכבו, כאשר הוכחה ההסכמה שהייתה בין אסולין לבין המערער, כי בהמשך הדרך יקבל המערער הנחות והפחיתות. לפיכך קבע בית המשפט, כי שעה שהמערער הגיש את בקשתו להחזר הוצאות, ידע בפועל כי ישלם סכומים פחותים יותר בהמשך הדרך. מהאמירות שהוחלפו בין המערער לבין אסולין השתכנע בית המשפט, כי היה מדובר במהלך מתוכנן מראש בין המערער לאסולין, שמטרתו הייתה לקבל מהמדינה החזר הוצאות מירבי ככל שניתן, למרות שההוצאות בפועל היו נמוכות יותר. למשל הפנה בית המשפט לשיחה שהתנהלה בין המערער לאסולין ביחס לפוליסת הביטוח בגין שנת 2005. שיחה זו התקיימה לאחר שהוצאה הפוליסה המתוקנת. המערער דרש מאסולין להוציא לו גם את הפוליסה המוגדלת, זו שהוגשה בסופו של דבר למדינה לצורך החזר ההוצאות. בית המשפט קבע, כי המערער לא עמד בנטל לספק הסבר סביר להתנהלות זו. מעצם ביצוע הדברים, כאשר מהראיות עלה שהמערער ואסולין תמיד נהגו

לעשות כן, השתכנע בית המשפט כי המטרה הייתה לגרום לאוצר המדינה לשלם למערער החזר הוצאות גבוה יותר מזה ששילם המערער בפועל, כל זאת שעה שהמערער מודע לכך ויודע כי זה מצב הדברים.

54. לאור כל זאת סבר בית המשפט, שהוכחו ביחס לאישום השני יסודות העבירה של קבלת דבר במרמה וניסיון לקבלת דבר במרמה, כך שבשנים 2003 ו-2004 ניסה המערער לקבל במרמה החזר הוצאות ביטוח מעבר לסכומים אותם שילם בפועל, ובשנת 2005 קיבל המערער מהמדינה החזר הוצאות ביטוח מעבר לסכומים ששילם בפועל.

ג. טענות המערער

55. טענות המערער העיקריות באשר להרשעתו הן כדלקמן:

א. המערער טען כי הופעלה לגביו אכיפה בררנית, היינו אחרים שנחקרו באותה פרשה כחשודים, נגדם לא הוגש כתב אישום, ובין היתר מתייחס המערער לאפללו ולעו"ד קליין.

ב. בית המשפט טעה בנותנו להוראת סעיף 142 לחוק מע"מ פרשנות מצמצמת ודווקנית שמכוחה הורשע המערער.

ג. בית המשפט טעה כאשר התעלם ממעמדו וסמכותו של המערער כפי שנקבעו בחוק מע"מ.

ד. לא היה מקום להרשיע את המערער בעבירות לפי חוק הגנת הפרטיות.

ה. לא הוכח קיומה של מחשבה פלילית אצל המערער.

56. באשר לטענה בדבר אכיפה בררנית, טוען המערער כי מגזר דינו של בית המשפט עולה שגם בית המשפט סבר שהמערער, עו"ד קליין ואפללו היו מעורבים בעשייה העבריינית, מי יותר ומי פחות. בית המשפט נמנע מלהביע עמדה כלשהי באשר לעובדה שאפללו או עו"ד קליין לא הועמדו לדין, וכך גם לא הועמד לדין סוכן הביטוח אסולין. המערער הוסיף וטען, כי בית המשפט גם לא התייחס לעובדה שסגנו, שנעצר יחד עמו, לא הועמד לדין. דברים אלה הועלו על ידי המערער בבית משפט השלום, אולם לא זכו להתייחסות בית המשפט.

57. המערער מוסיף וטוען, כי גם עם תום שמיעת הראיות ובעת שהגיש את סיכומיו לבית המשפט, שב והעלה טענות אלו, אולם אין לכך התייחסות כלשהי בהכרעת הדין, והמערער סבור כי הייתה חובה על בית משפט השלום לשוב ולהידרש לעניין זה במסגרת הכרעת הדין.

58. עוד גורס המערער, כי נפלו פגמים של אי חוקיות בעניין האזנות הסתר ששימשו בסיס ונדבך עיקרי להרשעתו בדין, וזאת לאור טענתו כי תוקף צו האזנות הסתר פקע. בעניין זה נזכיר את המחלוקת שהייתה בדבר התאריך המופיע על גבי הצו. לפיכך הוגשה חוות דעת מז"פ בנושא כתב היד, ובסופו של דבר התקבלה עמדת המשיבה כי לא נפל פגם כלשהו במועד ביצוע האזנות הסתר, שכן כתב ידה של כב' נשיאת בית המשפט המחוזי בתל אביב פורש שלא כהלכה.

המערער מפרט את טענותיו בעניין זה כדלקמן:

א. הפנייה לנשיאת בית המשפט המחוזי בתל אביב לקבלת צו האזנות סתר הייתה ביום 13.7.04. ביום 9.1.05 ניתן צו על ידי כב' הנשיאה כאשר עולה שהצו הוגבל עד ליום 23.1.05. למרות שהמועד האמור חלף, המשיכה המשיבה בביצוע האזנות הסתר, ומכאן שכל האזנות הסתר שבוצעו לאחר מועד זה נעשו בניגוד לצו ולא ניתן היה להציג בבית המשפט.

ב. לאחר שהמערער קיבל את חומר הראיות התבררו לו עובדות אלו, ועל כן העלה טענה זו בדיון שהתקיים בבית משפט השלום ביום 9.7.06. בית משפט השלום המליץ שתיעשה פנייה אל כב' הנשיאה כדי שתחווה דעתה בעניין זה, ואכן המערער פנה לכב' הנשיאה. ביום 29.1.08 התקבלה תשובת כב' הנשיאה, ממנה עלה כי אכן התאריך שנרשם על ידה הוא 23.1.05. בעקבות זאת, נעשתה פנייה של המשיבה לנשיאה כדי שתעיין פעם נוספת בצווים שהוצאו על ידה. כב' הנשיאה עיינה בצו המקורי הנמצא בבית המשפט (בעוד שהמערער הציג לפניה צילום של הצו), ולאחר מכן הביעה עמדתה, לפיה מעיון נוסף בצו עולה כי הוא הוגבל עד ליום 23.2.05. מלים אחרות, תחילה סברה כב' הנשיאה כי מדובר בתאריך 23.1.05, אולם עיון נוסף, והפעם בצו המקורי, הביא למסקנתה כי מדובר בהארכה עד למועד 23.2.05, כאשר המחלוקת הייתה באשר לחודש שבתאריך, היינו האם מדובר בספרה 1 או בספרה 2.

ג. בהמשך לכך מונה גם מומחה מטעם משטרת ישראל, מהמעבדה לבדיקת מסמכים. המומחה ערך חוות דעת שהוגשה לבית המשפט וגם נחקר על חוות דעתו. מחוות דעתו עלה, כך גם מחקירתו הנגדית, כי הוא משוכנע שהספרה היא 2 ולא 1.

ד. בעקבות זאת ביקש המערער לזמן את כב' הנשיאה לעדות, אולם בית משפט השלום לא נעתר לכך, זאת לאור הפסיקה הנוהגת בעניין זימון שופטים למתן עדות. לטענת המערער, במצב דברים זה לא הייתה כל הצדקה להעדיף את עמדתה המאוחרת יותר של כב' הנשיאה וכן את חוות דעתו של מומחה מז"פ על פני עמדתה הראשונה של הנשיאה, כי מדובר בספרה 1. הוסיף וטען המערער, כי לאחר מתן חוות הדעת היה מקום לפנות פעם נוספת לנשיאה ולקבל הבהרות בעניין זה. עוד טוען המערער, כי למרות שכך נדרש על ידו, בית משפט השלום לא ראה מקום לפנות פעם נוספת אל הנשיאה, אלא סמך על העובדות שפורטו לעיל וקבע כי מדובר בספרה 2, ובכך הוכשרו כל ההקלטות שנעשו לאחר יום 23.1.05 ועד ליום 23.2.05.

59. במסגרת הערעור לא חולק המערער על עיקר הראיות שהובאו והונחו לפני בית המשפט, כפי שפורטו בהכרעת הדין.

60. באשר להגדרת תפקידו וסמכותו של המערער, מפנה המערער להגדרות התפקיד כפי שהוגשו לבית המשפט (מוצג נ/9). המערער טוען שמדובר בתפקיד רב היקף, הכולל דרישות שונות ורחבות. המערער סבור, כי הגדרת תפקידו הקנתה לו סמכות ושיקול דעת ובלבד שאלה מכוונים לטובת המערכת בה עבד. המערער סבור עוד, כי לא הוכח שבמסגרת פעולותיו פעל לטובתו האישית ובניגוד לטובת המערכת. המערער הוסיף וטען כי מתוקף תפקידו, הייתה לו

סמכות ואפשרות לקיים קשרים עם עוסקים וגורמים אחרים, ובתוכם אנשים שיכולים לספק לו מידע. המערער טוען כי לא היה כפוף לגורמי המודיעין, והוא היה רשאי לאסוף מידע בכוחות עצמו.

61. עוד הפנה המערער לסמכויות שניתנו לו כעולה מסעיפים 108 ו-109 לחוק המע"מ, אשר לטעמו אלה אפשרו לו לפעול בדרך בה נהג. לפיכך סבור המערער, כי אמנם קיימת הגנה על המידע על פי האמור בסעיף 142 לחוק מע"מ, אולם מנגד יש לשקול את טובת המערכת בה פעל המערער, ועל כן יש לבחון את המידע אותו יכול היה להפיק המערער מהקשרים אותם קיים עם אפללו. המערער סבור, כי שעה שמפעילים מבחן זה מגיעים למסקנה שהוא לא עבר עבירה כלשהי.

62. המערער טוען, כי הייתה לו הסמכות להיכנס למאגרי המידע ולהפעיל שיקול דעת מהו מידע שהוא יכול לספק לגורמים אחרים, וזאת לצורך קבלת מידע מאותם גורמים. המערער מוסיף וטוען, כי חלק מהמידע שמסר היה בגדר זוטי דברים, שכלל לא היה ראוי להתייחס אליהם כמידע סודי.

63. טענה נוספת שהעלה המערער היא בדבר העדר קיומה של מחשבה פלילית הנדרשת לצורך הרשעתו בהוראות החיקוק שיוחסו לו. המערער סבר, כי לאור המערכת העובדתית שנפרשה בפני בית משפט השלום באשר ליחסים ששררו בינו לבין אפללו, ובינו לבין עו"ד קליין, בית המשפט היה אמור להגיע למסקנה שלא נתגבשה אצלו מחשבה פלילית כלשהי.

64. המערער סמך בעניין זה על טענותיו בדבר התפקיד שייחס לאפללו כמודיע. עוד טען המערער, כי אפללו הופיע כעד מרכזי ברשימת עדי התביעה, ורק בסמוך להעדתו הודיעה התביעה כי ויתרה על עדותו לאחר שבמהלך פגישת הכנתו לעדות ורענון זכרונו, מסר גרסה לפיה במשך חמש שנים שימש כמקור של המערער.

65. עוד טוען המערער, כי לא הוכח קיומה של מחשבה פלילית הנדרשת לצורך הרשעתו בעבירה לפי סעיף 142 לחוק מע"מ ולפי חוק הגנת הפרטיות. המערער שב וחוזר על טענותיו, כי אפללו הציג את עצמו כמי שבא מטעם אותם עוסקים והתבקש על ידם לסייע להם. הוא בחר לעשות זאת מול המערער, שכן שימש כמקור מודיעיני למערער, ולאור היכרותם העדיף לעשות זאת מולו. המערער מוסיף, כי סבר שאפללו מייצג את אותם עוסקים שכן אפללו היה בקיא בענייניהם וכן הוא החזיק בידיו מסמכים הקשורים באותם עוסקים. כל פעולתו של המערער הייתה הוצאת נתונים מהמחשב, ולא מעבר לכך, היינו מדובר באינפורמציה בלבד. דבר זה מלמד שלא הייתה לו מחשבה פלילית בביצוע העבירות. לטענת בא כוח המערער, הניתוח שערך בית המשפט ביחס למחשבה הפלילית הנדרשת הרחיב באופן משמעותי את היסוד הנפשי בעניין זה, ואין לקבל את פרשנותו של בית המשפט. לשיטתו, במסגרת זו ביטל בית המשפט לחלוטין את מהות תפקידו, סמכותו ושיקול דעתו של המערער, שהיה רשאי לפעול כפי שפעל. המערער סבור, כי הפרשנות המצמצמת שנתן בית המשפט למונח "מייצגים" ואלה הרשאים לפנות אל המערער בנושאים שונים, היא פרשנות דווקנית חסרת היגיון, העומדת בניגוד למטרות סעיף 142 לחוק מע"מ, שעה שמדובר בשתי מטרות: האחת, לשמור על סודיות חומר המתייחס לעוסקים עצמם והנמצא, בין היתר, במחשב הרשות; השנייה, להשתמש בחומר זה לצורך פעולת המערכת עצמה בלבד.

66. באשר לאישום השלישי בנוגע לעו"ד קליין, טוען המערער כי בית המשפט לא התייחס למכלול העובדות שהוצגו לפניו. לטענת המערער, בית המשפט נמנע מלהתייחס למלוא תוכן הקלטת, ממנו ניתן היה ללמוד שפניית עו"ד קליין בעניינו של אותו נישום לא הייתה שונה מפניות אחרות שנעשו. זאת ועוד, לטענת המערער בית המשפט לא התייחס למלוא תוכן הפנייה של עו"ד קליין ביחס לאותו נישום, ואילו היה עושה כן היה מגיע למסקנה שהמידע נמסר בסמכות לעו"ד קליין. המערער מצביע על כך, שעו"ד קליין מסר למערער את מלוא המידע ביחס לאותו נישום, היינו: שמו, מוצאו, מספר העוסק במע"מ וכן את עיסוקו, ולפיכך היה ראוי המערער להניח שעו"ד קליין מייצג את אותו נישום. המערער טוען, כי בית המשפט נתפס לטעות כאשר ייחס משמעות לתשובתו הצינית של עו"ד קליין, כאשר ביקש ש"ישמידו" את אותו נישום ויערכו לו ביקורת. לטענת המערער, מדובר היה בתשובה ללא כוונה רצינית, וכך גם עולה מהמשך השיחה בדבר מכירת "חשבונית סנדוויץ'" וכדומה. לטענת המערער, יש לשמוע את הקלטת כדי להבין את תוכן התמליל, דבר שהיה מונע טעות מבית המשפט בנושא זה.

67. ביחס לאישום השני, העוסק בקבלת החזר עבור הוצאות הביטוח, טוען המערער כי בית משפט קמא לא השכיל להבין לאשורו את מכלול העובדות ואת תהליך תשלום דמי ביטוח רכב לעובדי מדינה, בכלל, ובעניינו של המערער בפרט, וחוסר הבנה זה גרם להרשעתו של המערער. המערער טוען, כי אינו חולק על העובדות שפורטו בהכרעת הדין, היינו בדבר הסכומים ששילם בפועל לחברת הביטוח והסכומים שקיבל כהחזר. לטענתו, כעולה מהעובדות, ועל כן לא יכולה להיות מחלוקת, בסופו של יום, בשנים נשוא כתב האישום שילם באמצעות סוכן הביטוח אסולין סכומים גבוהים יותר לחברות הביטוח מהסכומים אותם קיבל כהחזר בפועל.

68. המערער סבור, כי בית המשפט התעלם מהעובדה כי שעה שעובד מדינה עורך לרכבו ביטוח עומדות לפניו שתי אפשרויות, שניתנו על ידי המדינה עצמה: האחת, לבטח את רכבו אצל חברת ביטוח שזכתה במכרז אותו מפרסמת המדינה באמצעות ביטוח בהסדר כולל לעובדי מדינה; השנייה, שהעובד יבטח את רכבו באופן פרטי בחברת ביטוח בה בחר. כאשר העובד עושה כן הוא ממציא לגורם המוסמך במשרדו, עוד לפני תום השנה הקלנדרית, פוליסה ובקשה לתשלום דמי ביטוח לשנה שתבוא. לכן, במקרה שכזה, נקבע גובה דמי הביטוח תחילה על ידי החשב ולאחר מכן מובאים הסכומים לאישור גם בהתאם לדירוג העובד, סוג הרכב, שנתון הרכב וכו'. הסכומים מועברים לידיעת העובדים רק בתחילת השנה הקלנדרית. תחילה מקבל העובד סכום מסוים ולאחר מכן הוא מקבל השלמה. לכן, מקרה זה שונה מהאפשרות הראשונה, שבה מקבל העובד החזר על פי הסכום שנקבע בהסדר עם חברת הביטוח. בכל מקרה, סכום הביטוח שמשולם כהחזר באפשרות השנייה אינו עולה על תקרה שנקבעת עבור אותה שנת ביטוח.

69. המערער טוען, כי בחר באפשרות השנייה כאשר במסגרת היחסים בין המערער לבין חברת הביטוח, ניתן תמיד לבצע שינויים בפוליסת הביטוח. המערער מפנה גם לעדות מטעם המשרד בו עבד, של מי שהיה אחראי על תשלום החזר ההוצאות, ממנה עלה כי מעולם עובד לא דיווח שקיבל הנחה כלשהי, וזאת שעה שאותו עובד בחר באפשרות השנייה, כפי שפורט לעיל. המערער גם מפנה לאותה עדות, ממנה עלה שבכל מקרה לא יכול היה לקבל החזר הגבוה מהתקרה שנקבעה, ובכל מקרה לא קיבל החזר שכזה. עוד מפנה המערער להקלטה שנערכה בינו לבין הסוכן אסולין העוסקת בעריכת הפוליסה לשנת 2005. המערער טוען כי מאותה הקלטה עולה באופן חד-משמעי שלא הייתה כוונה להונות איש, אלא המערער ביקש הצעה לאותה שנה.

70. המערער מסביר, כי כדי שיוכל לבקש החזר הוצאות, היה עליו להציג פוליסת ביטוח כלשהי ולדרוש החזר הוצאות כאשר ממילא לא יכול היה לעבור את תקרת החזר ההוצאות שנקבעה, ולכן בסופו של יום אף אם קיבל הנחה, לא הוכח שהייתה לו כוונת מרמה כלשהי, מה גם שבפועל לא זכה לקבל החזר הוצאות העולה על הסכום שנדרש על ידו. בהקשר זה מפנה המערער גם להוראות שקיבלו העובדים מדי שנה בדבר השתתפות המשרד בביטוח מקיף וביטוח חובה, כאשר מאלה עולה באופן חד-משמעי שנקבע תעריף אחיד, וממילא עובד לא יוכל לקבל סכום כלשהו מעבר לתקרה שנקבעה.

71. בבית המשפט הבהיר המערער בעדותו, כי רק בחודש ינואר היה יודע בדיוק מהו הסכום שאושר לו כהחזר ביטוח, ואז היה פונה פעם נוספת לסוכן הביטוח ומבקש שיתאים את סכומי הביטוח לסכומים שאושרו לו, כך שלא ישלם מעבר לכך. גרסת המערער היא, כי היה בוחר תמיד באפשרות השנייה שעמדה לו, כדי לקבל תשלום ראשוני במועד היה מגיש את ההצעה הראשונית של הביטוח ולאחר מכן היה מדווח לסוכן הביטוח את הסכום המדויק והפוליסה הייתה נערכת בהתאם.

72. ביחס לגזר הדין טוען המערער, כי בית המשפט זקף לחובתו את הזמן הרב שחלף מאז הוגש כתב האישום ועד שהסתיים שלב שמיעת הראיות. בהקשר זה טוען המערער, כי הימשכות הדיון הייתה מוטלת לפתחו של בית המשפט והמשיבה ולא ניתן לזקוף עניין זה לחובתו של המערער. המערער מדגיש, כי הדיון הסתיים בשנת 2012, היינו מספר רב של שנים לאחר ביצוע העבירות והגשת כתב האישום. לפיכך, סבור המערער שיש לבטל את עונש המאסר שהוטל עליו, היינו 5 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות, וכן להפחית באופן משמעותי את הקנס שנקבע בסך 20,000 ₪.

73. המערער מצביע על כך שהחקירה הגלויה החלה בשנת 2005, וכתב האישום הוגש בשנת 2006, היינו זמן קצר יחסית לאחר תחילת החקירה הגלויה. כבר בשנה זו כפר המערער בכתב האישום, כאשר בשנת 2007 נשמעו טענות מקדמיות והועברו חומרי חקירה להגנה. בסוף שנת 2007 החלה שמיעת הראיות בתיק והתקיים דיון בטענת סעד מן הצדק. בתחילת שנת 2008 ניתנה החלטה בעניין זה ולאחר מכן הוגש כתב אישום מתוקן. שמיעת הראיות נמשכה עד למחצית שנת 2011, ולאחר מכן הוגשו סיכומי הצדדים, כאשר הכרעת הדין ניתנה ביום 10.5.12, וביום 2.7.12 הוקרא גזר הדין.

74. המערער מלין על כך, שבית המשפט לא נעתר לבקשתו לקבל תסקיר משירות המבחן, אשר לטעמו של המערער יכול היה לשפוך אור אודותיו ועל נסיבות הקשורות בביצוע העבירות לכאורה, בפרט כאשר בית המשפט היה ער לנסיבותיו האישיות הקשות של המערער.

75. המערער סבור, כי אילו עמד תסקיר שירות המבחן בפני בית המשפט, לאור עברו הנקי ואישיותו החיובית ביותר, לרבות שירותו הצבאי, מעמדו ותפקידו, היה סיכוי סביר שבית המשפט ימנע מהרשעה, זאת על פי ההלכות שנקבעו בפסיקה. חרף זאת, בית המשפט קבע בגזר הדין כי לא היה מקום להורות על תסקיר משירות המבחן, שכן כל הנסיבות האישיות הכרוכות במערער עמדו בפני בית המשפט טרם גזר את עונשו. המערער גם הלין על כך, שבית המשפט קמא קבע בגזר דינו שהבקשה לקבלת תסקיר משירות המבחן באה לאחר הכרעת הדין, וממילא שירות המבחן אמור להתייחס בין היתר לגישתו של המערער כלפי העבירות, ועל כן ראה בזאת נימוק שלא להיעתר לבקשת המערער.

76. עוד טוען המערער, כי בכתב האישום שהוגש לא צוין באופן מפורש שבדעת המשיבה יהיה לדרוש עונש של מאסר בפועל, גם לאחר שכתב האישום תוקן מספר פעמים, וזאת בניגוד להוראת סעיף 15(א)(1) לחוק סדר הדין הפלילי. לדעת המערער, עניין זה מלמד שלא היה בדעת המשיבה לדרוש מאסר בפועל, והיא לא העלתה עניין זה אף לא במסגרת הדיון בטענת המערער "סעד מן הצדק". המערער סבור כי האמור בחוק מטיל חובה על המשיבה להודיע על כוונתה לדרוש עונש מאסר, ולפיכך בית המשפט לא היה רשאי להטיל עליו עונש של מאסר בפועל.

77. מוסיף וטוען המערער, כי לכל הפחות היה על בית משפט קמא לנמק במסגרת גזר הדין, מדוע החליט לחרוג מהוראות סעיף 15(א)(1) ולהטיל עונש מאסר בפועל. לטענת המערער, לאור העובדה שלא הייתה קיימת בכתב האישום הודעה כאמור, הוא יצא מנקודת הנחה, לאורך כל ניהול הדיון, כי לא יוטל עליו עונש מאסר בפועל. בהקשר זה מפנה בא כוח המערער להנחיה המפורשת של פרקליט המדינה, כי על המשיבה היה להודיע בכתב האישום שבכוונתה להטיל עונש מאסר בפועל.

78. המערער מלין על כך, שבית המשפט, במסגרת גזר הדין, יישם את עקרונות הענישה שהותוו בתיקון 113 לחוק העונשין, התשע"ב-2012, כאשר נקבע שם שתחילתו של חוק זה 6 חודשים מיום פרסומו והוראות החוק יחולו על ההליכים שביום התחילה טרם ניתנה בהם הכרעת דין. המערער טוען כי היות שהכרעת הדין ניתנה ביום 10.5.12, והתיקון פורסם ביום 10.1.12, הרי הוראות התיקון לא חלות על עניינו של המערער. למרות זאת, בית המשפט התייחס בגזר דינו למתווה המוצע בסעיף 40(א) לחוק העונשין, על פי תיקון 113, ובהתאם לזאת גם קבע את מתחם הענישה ההולם. עוד מדגיש המערער, כי מדובר בעבירות שבוצעו בשנת 2003 עד תחילת שנת 2005, היינו כ-9 שנים לפני מועד מתן גזר הדין.

79. לטענת המערער, אמות הענישה שהיו נהוגות לפני תיקון 113 היו שונות, והתיקון רק החמיר עם כלל הנאשמים, ועל כן החמרה זו אינה צריכה לחול עליו.

80. לטענת המערער, בית המשפט קבע בגזר דינו כי אפללו, אסולין ועו"ד קליין חברו למערער בביצוע העבירות, כפי שפורט לעיל. אפללו ואסולין כלל לא הועמדו לדין, ואילו חלקו של עו"ד קליין, שהיה בתחילה בכתב האישום המקורי - נמחק, ותחת זאת עניינו עבר לדיון בלשכת עורכי הדין בהליך משמעת, במסגרתו הודה עו"ד קליין במיוחס לו. המערער סבור, כי בנסיבות אלו, ראוי היה שבית המשפט יקל עמו ולא יחמיר עמו, מה גם שעו"ד קליין הורשע ונדון ל-4 חודשי השעיה בלבד. אסולין כאמור לא הועמד לדין וכך גם אפללו, לאחר שפרקליטות מחוז תל אביב סברה שלא היה מקום להעמידם לדין. לפיכך, סבור המערער כי ראוי שערכאת הערעור תקל בעונשו.

ד. תשובת המשיבה לטענות המערער

81. באשר לטענת המערער לעניין פסלות האזנות הסתר והמועד בו הוגבל הצו, טוענת המשיבה, כי עולה באופן חד-משמעי מהעובדות שהוכחו בפני בית משפט השלום, שהנשיאה הגבילה את הצו עד ליום 23.2.05, ולא עד ליום 23.1.05 כפי שטען המערער. המשיבה מפרטת את העובדה, כי הנוהל הרגיל בעת שנחתם צו האזנות סתר הוא שהמקור נשמר בכספת בית המשפט, ואילו הגורם שביקש את הצו מקבל העתק צילומי של הצו. כאשר החומר נמסר

לידי בא כוח המערער, הועבר לידו הצילום שהיה בידי משטרת ישראל וצילום זה, או צילום נוסף, הוצג לפני כב' הנשיאה כאשר פנה אליה בא כוח המערער בתחילת הדרך. עולה מכך, כי עמדתה הראשונה של כב' הנשיאה לא ניתנה לאחר שכב' הנשיאה עיינה בצו המקורי, אלא בצילום של הצילום שהוצג לה. עקב כך, נפלה טעות במכתב הראשון ששלחה לתיק בית המשפט, שם סברה כי התאריך הוא 23.1.05.

82. לאחר זאת, ולבקשת המשיבה, הוצא הצו המקורי מכספת בית המשפט והוצג לנשיאה, ולאחר שכב' הנשיאה עיינה בצו המקורי, ראתה כי אכן נרשם התאריך 23.2.05. לפיכך, פנתה כב' הנשיאה פעם נוספת לבית משפט השלום והבהירה עניין זה. טוענת המשיבה, כי ברור שיש להעדיף את מכתבה השני של כב' הנשיאה, שכן הוא נעשה על סמך עיון במסמך המקורי, ולא על סמך צילום של צילום, שבוודאי לא היה ברור דיו.

83. עוד מפנה המשיבה לחוות דעתו ולחקירתו של מומחה מז"פ, שלא נסתרה, ממנה עולה באופן חד-משמעי כי מדובר בספרה 2 ולא בספרה 1. מומחה זה ערך חוות דעת מקצועית והסתמך על צילומים ושקפים שערך, והראה באופן חד-משמעי את ההבדל בכתב ידה של כב' הנשיאה בין הספרה 1 לספרה 2.

84. המשיבה מוסיפה וטוענת, כי בית משפט השלום פעל על פי הוראות הפסיקה כאשר סירב לזמן את כב' הנשיאה למתן עדות בבית המשפט והסתפק בקבלת עמדתה בכתב, ולמעלה מן הצורך מונה גם מומחה, כפי שפורט לעיל.

85. עוד טוענת המשיבה, כי לאחר שהובררו הדברים, לא היה מקום לפנות פעם נוספת אל הנשיאה לשם קבלת הבהרות נוספות.

86. המשיבה מדגישה, כי מרבית טיעוניה של המערער מתייחסים לממצאים עובדתיים חד-משמעיים וברורים של בית משפט השלום, ועל פי ההלכה הנוהגת אין מקום להתערב בממצאים אלה.

87. באשר לאישום הראשון, מפנה המשיבה למסקנות בית המשפט כפי שפורטו לעיל. המשיבה טוענת, כי המסקנות העובדתיות מתבססות על ראיות אובייקטיביות לחלוטין, שהן סרטי ההקלטה שהוגשו לבית המשפט וכן הדוחות שהופקו מהמחשב המתעדים את השאילתות שערך המערער בזמן אותן שיחות שהוקלטו והוסרטו. מדובר בראיות שלובות האחת בשנייה, ואין כל מקום לחלוק עליהן.

88. עוד מפנה המשיבה לעדותו של עד התביעה דני יחזקאל, העומדת בסתירה לטענות המערער כי הפעיל את אפללו כמודיע. המשיבה מפנה לכך שבית המשפט נתן אמון מלא בעד דני יחזקאל, ודחה - בצדק, את טענות המערער שלא הוכחו, מה עוד שהמערער שינה את גרסתו ובשלב מסוים זנח את הטענה בדבר היותו של אפללו מעין מודיע או סוכן מטעמו, וטען כי אפללו היה "מעכא"ר. לפיכך סבורה המשיבה, כי די בעובדות האמורות, לגביהן לא הייתה מחלוקת, כדי לבסס את העבירות בהן הורשע המערער, הכל כפי שפורט בהכרעת הדין.

89. באשר לפרשנות סעיף 142 לחוק מע"מ, מפנה המשיבה למסקנות בית המשפט כי מדובר בניסוח דווקני וחד-משמעי, וכי האיסור הקבוע בסעיף זה הוא מוחלט, למעט אותם חריגים כפי שפורטו על ידי בית המשפט בהכרעת דינו. לטעמה של המשיבה, הפרשנות המרחיבה שמנסה המערער לתת לסעיף 142 הנ"ל נעדרת כל בסיס. אין לקבל את הפרשנות כי יש לערוך מבחן של איזון אינטרסים בין האיסור שבסעיף 142 לבין טובת המערכת כאשר לא היה בידי המערער שיקול דעת כלשהו לחרוג מהוראות סעיף 142 ולמסור מידע בדבר עוסקים למי שאינו מוסמך. לטענת המשיבה, אין כל אבחנה במסגרת סעיף 142 באשר למסירת מידע סתם, או מסירת מידע באופן מגמתי זאת לצורכי קבלת אינפורמציה אחרת ממקבל המידע. לטעמה של המשיבה, רשימת המורשים בסעיף 143א לחוק המע"מ היא רשימה סגורה, ולא ניתן לפרש רשימה זו באופן מרחיב, כפי שמנסה לעשות המערער.

90. באשר לפגיעה בפרטיות טוענת המשיבה, כי ביחס לשלושה עוסקים הוגשו הודעותיהם במשטרה בהסכמה, מהן עולה באופן חד-משמעי כי לא הסכימו מעולם שאפללו יקבל מידע פרטי בענייניהם ועל כן אין עוד מקום לשמוע טענות אלו בערעור.

91. באשר ליסוד הנפשי, טוענת המשיבה כי אין מקום לפרשנות המערער לפיה נדרשת הוכחה שמסירת המידע נעשתה בזדון, היינו מתוך כוונה לפגוע באותו אדם שלגביו נמסר המידע, אלא יש להסתפק בהוכחת מחשבה פלילית, היינו - הוכחת מודעותו של המערער לטיב המעשה ולנסיבות, וכן לאפשרות שתיגרם פגיעה בפרטיות, בין אם מדובר בכוונה לגרום זאת, או בעצימת עיניים או בפזיזות.

92. באשר לטענת המערער כי לא הוכחה פגיעה ממשית באותם עוסקים, וזאת לאור טענתו כי בהעדר הוכחה שכזו לא מתקיים היסוד הנפשי הנדרש, טוענת המשיבה כי הוכח שהמערער היה מודע לקיומה של חובת הסודיות ולהעדר הסכמה מצד העוסקים למסירת המידע. המשיבה מבהירה כי הוכחת הנזק הנדרשת בסעיף 6 לחוק הגנת הפרטיות עניינה מצב בו נתבע פיצוי כספי בגין נזק שנגרם, אולם אין הדבר קשור כלל ועיקר להרשעה בעבירה של פגיעה בפרטיות.

93. המשיבה טוענת, כי הוכח שלא ניתן לקבל את עדותו של המערער בעניינים רבים והוא נמצא בלתי אמין לאור גרסאותיו שנדחו על ידי בית המשפט, ולאור העובדה ששינה גרסתו ביחס למעמדו של אפללו. המשיבה סבורה, שאין מקום להתערב במסקנות אלו של בית המשפט, שכולן במישור העובדתי.

94. באשר לטענת המערער כי אפללו הופעל כמקור על ידו, הרי טענה זו נזנחה על ידי המערער במסגרת הסיכומים שהגיש לבית משפט השלום, ועל כן לא היה מקום שבית משפט השלום יתייחס לטענה זו של המערער שהועלתה בתחילת ההליך ובמסגרת עדותו, כאשר בשלב זה חזר ממנה. כמו כן מפנה המשיבה לכך, שעל אף זאת בית משפט השלום במסגרת הכרעת דינו דן בטענה זו של המערער ומצא לנכון לדחותה מכל הטעמים שפורטו לעיל, ולפיכך סבורה המשיבה כי לא עומדת למערער הטענה שמסר לאפללו את המידע כמודיע, היינו פעל במסגרת שיקול דעתו וכי לא היה מודע לכך שנאסר עליו למסור מידע כאמור לאפללו.

95. עוד מצביעה המשיבה על העובדה שוויתרה על העדת אפללו מהנימוקים שפירטה בפני בית משפט השלום, אולם המערער אף הוא נמנע מלזמנו לעדות, למרות שיכול היה לתמוך בטענותיו, לפיהן כלל לא היה מקור מודיעיני או היה מוסמך לקבל מידעים כאמור. לטענת המשיבה, הנטל להוכיח את הטענה כי אפללו היה מוסמך לקבל מידע מהמערער עבר לכתפי המערער, אולם המערער לא עמד בנטל המוטל עליו, בפרט כאשר נמנע מהזמנת אפללו לעדות.

96. באשר לטענת המערער כי היה זה בתחום שיקול דעתו למסור מידע לאפללו, סבורה המשיבה כי לא היה בידי המערער שיקול דעת כאמור, ומכל מקום לא עמד המערער בנטל להוכיח כי היה מוסמך למסור לאפללו מידע לפי סעיף 142 לחוק מע"מ. המשיבה מפנה לכך כי סעיפים 108 ו-109 לחוק מע"מ דנים בסמכות המנהל לדרוש מסמכים, דוגמאות וידיעות וכן בסמכויות התפיסה והחיפוש שהוקנו לו, ואין להסיק מהאמור שם כי היה בידי המערער שיקול דעת או סמכות לחרוג מהוראות סעיף 142 לחוק מע"מ.

97. באשר ליסוד הנפשי הנדרש לצורך הרשעה בעבירות פגיעה בפרטיות ובעבירות הפרת סודיות, טוענת המשיבה כי כפי שקבע בית משפט השלום, עלה מחומר הראיות באופן חד-משמעי שהמערער היה מודע לאיסור הקיים בסעיף 142 לחוק מע"מ, ולמרות מודעות זו מסר מידע לאפללו, זאת בחוסר סמכות. מכאן טוענת המשיבה, הוכח היסוד הנפשי ואין מקום להרחיב בעניין זה מעבר לכך.

98. באשר ליסוד הנפשי הנדרש לצורך הרשעה בעבירה של פגיעה בפרטיות לפי חוק הגנת הפרטיות, טוענת המשיבה כי מאחר שנקבע שהמערער ידע שאפללו אינו מוסמך לקבל מידע הנוגע לעוסקים שונים, וכן הוכח כי המערער ידע זאת, ומכל מקום המערער לא ביקש מאפללו מסמך או אישור כלשהו מטעם אותם עוסקים, הרי שהוכח היסוד הנפשי בדבר מודעות המערער לאיסור החל עליו, הכולל גם איסור של מסירת פרטים אישיים הנוגעים לאותם עוסקים.

99. באשר לאישום השלישי, טוענת המשיבה כי גם כאן מעלה המערער טענות כנגד ממצאים עובדתיים שקבע בית משפט השלום. המשיבה מפנה לתוכן ההקלטות והתמליל שהוגש לבית המשפט, המתעד את השיחה שהייתה בין המערער לבין עו"ד קליין. לטענת המשיבה, בית המשפט לא התעלם מתוכן הקלטת, אלא דחה את גרסת המערער וגרסת עו"ד קליין שעמדו בסתירה לתוכנה, וכן עמדו בסתירה לעובדה שעו"ד קליין הודה בבית הדין המשמעתי של לשכת עורכי הדין באשמה שיוחסה לו. באשר לתוכן הקלטת טוענת המשיבה, כי האזנה מדוקדקת לקלטת מעלה שהמערער לא הוטעה כלל על ידי עו"ד קליין, ואין לקבל את טענת המערער כי מאחר שעו"ד קליין פנה אליו בשם מספר עוסקים אותם ייצג, סבר המערער בתום לב כי גם העוסק נשוא כתב האישום הוא לקוח של עו"ד קליין. המשיבה מפנה בין היתר לחילופי הדברים שהיו בין עו"ד קליין לבין המערער, מהם עלה בבירור כי אין מדובר בלקוח של עו"ד קליין, אלא מדובר בעוסק שעו"ד קליין מבקש לפגוע בו, מבקש שתיערך לגביו חקירה, מצהיר כי ברצונו "להשמיד אותו" ובסופו של דבר, בשיחה בין עו"ד קליין לבין המערער עולה דרך הפעולה, היינו לשלוח מכתב אנונימי לאותו עוסק.

100. באשר לאישום השני טוענת המשיבה כי גם כאן מלין המערער על קביעותיו העובדתיות של בית משפט השלום. לטענת המשיבה, לא נפלה טעות כלשהי בעובדות שקבע בית המשפט, ועליהן ביסס את הרשעת המערער בעבירות

שיוחסו לו, היינו קבלת דבר במרמה במקרה אחד, וניסיון לקבלת דבר במרמה בשני מקרים אחרים. מדובר בהרשעה שהתבססה כולה על מסמכים שהוצגו לבית המשפט, ועל עדותיהם של המערער, סוכן הביטוח ונציגת חשבות המשרד בו עבד המערער.

101. המשיבה מפנה למסקנות בית המשפט, כי לאור מכלול העובדות והעדויות שהובאו לפניו, אין כלל ספק שהמערער, בשיתוף פעולה עם הסוכן אסולין, ניסה להוציא במרמה כספים מהמדינה, זאת על ידי הגשת פוליסות ביטוח שלא היו הפוליסות האמיתיות, אלא נערכו אך ורק כדי להגישן למקום העבודה כדי לזכות בתשלום מוגדל של דמי הביטוח. לפיכך סבורה המשיבה, כי ההרשעה מבוססת על הגשת מסמכי ביטוח כוזבים. העובדה שבשני מקרים לא קיבל המערער החזר העולה על הסכומים אותם הוציא אינה משנה כלל, שכן הוכחה הכוונה להונות את המדינה כאשר כוונה זו עולה מהמסמכים עצמם כמו גם מתוכן הקלטות השיחות בין המערער לבין הסוכן אסולין, ומכך ניתן ללמוד שהיה תכנון מוקדם כיצד להונות את המדינה.

102. ביחס לטענות המערער בדבר הגנה מן הצדק, אכיפה בדרנית וזוטי דברים, טוענת המשיבה כי בית משפט השלום התייחס לטענות אלו במסגרת הכרעת דינו וגזר דינו. לטענת המשיבה, גם אם בסופו של יום התברר שהייתה בהחלטותיה שלא להעמיד לדין את אפללו ואסולין משום סטייה קלה מהנורמה המקובלת, אין בכך להביא לתוצאה בדבר ביטול כתב האישום שהוגש נגד המערער שהרי עניינו של המערער שונה מעניינם של אפללו ואסולין. לא מדובר בהחלטה שנבעה משיקולים זרים, אלא משיקולים ענייניים, בפרט כאשר השניים אינם בגדר עובדי ציבור ואינם נושאים בתפקיד בכיר במערכת גביית המסים כדוגמת המערער. מכל מקום לא הייתה אבחנה שרירותית ומפלה בין המעורבים, והמערער לא עמד בנטל להוכיח טענות אלו. המשיבה מוסיפה וגורסת כי טענת המערער לפיה מעשיו הינם בבחינת זוטי דברים לא התקבלה כלל ונדחתה על ידי בית משפט השלום, אשר קבע שהמערער מעל בתפקידו, הפר חובת הסודיות המוטלת עליו וכן פגע באותם עוסקים שעה שהעביר מידע חסוי למי שאינו מוסמך לקבלו.

103. באשר לטענות המערער לעניין עו"ד קליין בדבר אכיפה בדרנית ואפליה, טוענת המשיבה כי שקלה באופן ענייני את ביטול כתב האישום נגד עו"ד קליין והעברת ההליך לפסים משמעתיים, ובסופו של דבר הורשע עו"ד קליין והושתה עליו השעיה למשך 4 חודשים מלשכת עורכי הדין.

ה. ערעור המשיבה ביחס לעונש

104. המשיבה הגישה ערעור על גזר דינו של בית משפט השלום, וטענה כי היה מקום להחמיר בעונשו של המערער.

105. לטעמה של המשיבה, שגה בית משפט קמא שעה שחרג לקולא ממתחם הענישה שקבע וגזר עונש של 5 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות, בלבד, שכן על פי הוראות החוק, במסגרת תיקון 113, היה חייב לגזור עונש הנמצא במתחם הענישה שנקבע על ידו, מה עוד שלא פורטו שיקולי ענישה חריגים המהווים תנאי הכרחי לחרוג לקולא מהמתחם. המשיבה סבורה כי הטעם היחיד היכול לבוא בחשבון כדי לחרוג ממתחם הענישה שנקבע, הוא עניינם של השלושה אפללו, אסולין ועו"ד קליין, אולם לטעמה של המשיבה עניין זה אינו מאפשר חריגה ממתחם הענישה שנקבע. לטענת המשיבה, התנהלותה מול שלושה אלה לא הייתה משום אפליה בין שווים, אלא נעשתה מתוך אבחנה עניינית

מותרת.

106. המשיבה מוסיפה וטוענת כי לא היו בידיה די ראיות כדי להרשיע את סוכן הביטוח אסולין במעשי המרמה של המערער; לגבי אפילו טוענת המשיבה, כי אין לומר שבאי העמדתו לדין יש משום אפליה פסולה ביחס למערער, שכן מחומר הראיות עלה שאפילו פעל בשליחותם של חלק מהעוסקים, ועל כן לא ניתן היה לייחס לו עבירה של פגיעה בפרטיותם. רק בשלב מתקדם של המשפט נחשפה המשיבה לעובדה שהוא גבה כסף מחלק מהעוסקים, אשר בשמם פנה אל המערער. זאת ועוד, המשיבה השתכנעה כי אפילו נמצא במעגל החיצוני לעבירה, ובנוסף, מאחר שאינו עובד ציבור, לא ראתה מקום להעמידו לדין.

107. באשר לעו"ד קליין, סבורה המשיבה כי אין לראות בהסדר שנערך עמו משום אפליה לרעה של המערער, שכן עו"ד קליין הודה בבית הדין המשמעתי של לשכת עורכי הדין בעבירות שיוחסו לו, ונידון שם לעונשים שכללו השעיה. המשיבה טוענת, כי לאור נסיבותיו השונות של עו"ד קליין, לרבות הודייתו, חלקו הפחות חמור בביצוע העבירות והעובדה שאינו עובד ציבור, הרי שאין בהסדר שנערך עמו משום אפליה אסורה כלפי המערער, ואין בכך כדי להשליך באופן ניכר על העונש שנגזר על המערער.

108. לפיכך, סבורה המשיבה כי בית המשפט טעה כאשר קבע במסגרת שיקולי הענישה שנוצר פער ניכר ובלתי סביר בין המערער לבין שותפיו, ומכל מקום, לדעת המשיבה, בית המשפט נתן לכך משקל רב מדי שהביא אותו לסטייה בלתי מוצדקת מרמת הענישה המקובלת. לטעמה של המשיבה, מעשיו של המערער מחייבים ענישה מחמירה באופן ניכר מזו שהושתה עליו, זאת לאור מעמדו הבכיר ברשות המסים, ריבוי המעשים, שגרתם והימשכותם, הקלות הבלתי נסבלת של ביצועם, ניגוד העניינים החרף בו עמד המערער והפגיעה בערכים החברתיים והציבוריים המוגנים, כפי שפורט בהכרעת הדין. המשיבה סבורה, כי בית המשפט לא נתן ביטוי למעילה באמון הציבור ועובדי הציבור, הפגיעה בקופה הציבורית ובטוהר המידות של השירות הציבורי כתוצאה ממעשי המערער, ולא נתן משקל למדיניות הענישה המחמירה הנוהגת בעבירות מסוג זה. לעמדת המשיבה, מפסיקת בתי המשפט הנוגעת לעניין עולה, כי במקרים דומים הוטלו על נאשמים שהורשעו בעבירות דומות עונשי מאסר לריצוי מאחורי סורג ובריח גם אם היה מדובר במי שאינם עובדי ציבור, או בעובדי ציבור בדרג נמוך מזה של המערער, וגם שעה שהיה מדובר בנסיבות אישיות ובריאותיות יוצאות דופן.

109. בתשובתו לערעור המדינה על קולת העונש סומך המערער בעיקר על טיעונו ביחס לגזר הדין, כפי שפורטו לעיל.

י. דין והכרעה

מועד פקיעת צו האזנת הסתר

110. בחנו את טענות המערער ולא מצאנו שיש בהן כדי לשנות את מסקנות בית המשפט השלום בעניין זה, המבוססות על חומר הראיות. הניתוח שערך בית המשפט השלום הגיוני וברור ולא נפלה בו טעות כלשהי. נחזור ונאמר כי הגיוני שכב' נשיאת בית משפט המחוזי תל-אביב יפו, כב' השופטת ברלינר, שעה שסמכה על צילום של צילום, סברה

מתוך טעות כי מדובר בספרה 1. לאחר שהוצב לפניו המסמך המקורי, הבחינה כי מדובר בספרה 2, כפי שאכן קבע באופן נפרד ובלתי תלוי מומחה מז"פ, מר יאיר בן שמש. חוות דעתו לא נסתרה, והיא נערכה באופן מקצועי, מדעי ואובייקטיבי. לאור האמור, יש לקבוע, כפי שקבע בית משפט השלום, כי מועד פקיעת הצו היה ביום 23.2.05, ומכאן שכל האזנות הסתר שבוצעו עד מועד זה נעשו כדין.

111. לטעמנו, כפי העולה מפסק דינו של בית משפט השלום, מרבית הראיות הנוגעות לאישומים הראשון והשלישי, מבוססת על האזנות הסתר, הקלטות קוליות וסרטי הקלטה, וכל זאת מתיישב עם דוחות המחשב ונתמך ביתר הראיות. ראוי להעיר, כי המערער לא עשה את כל שנדרש כדי לתמוך בגרסתו בדבר מעמדו של אפללו. מקובלת עלינו קביעת בית משפט השלום, כי המערער ידע היטב שהמשיבה ויתרה על עדותו של אפללו ויכול היה לזמנו כעד מטעמו, או לדרוש את זימונו לבית המשפט כעד, דבר שלא נעשה על ידו. נראה, כי עובדה זו עומדת לחובת המערער ולא לזכותו, כפי שהוא מנסה לטעון עתה.

112. אנו מקבלים את קביעות בית משפט השלום, בכל הקשור למארג הראיות המתייחס לאישום הראשון, ובעיקר בכך שהראיות האובייקטיביות, היינו תוצרי האזנות הסתר ודו"חות המחשב שהופקו, יחד עם יתר הראיות והעדויות, משתלבים זה בזה ויוצרים תמונה שלמה ואחידה.

113. באשר למעמדו של אפללו, מקובלת עלינו עמדת בית משפט השלום כי המערער לא הצליח לשכנע ולהוכיח שאפללו היה סוכן של רשויות המס, או איש מודיעין. טענה זו של המערער, כפי שקבע בית משפט קמא, נסתרה הן בעדותו שלו עצמו ובגרסאות אחרות שבאו מטעמו, והן על ידי עדי התביעה שהעידו מטעם המאשימה. אותם עדים הם אלה שהיו אחראיים על הפעלת סוכנים ואנשי מודיעין ברשויות המס.

114. אנו מקבלים את קביעת בית משפט השלום, המבוססת על הראיות שהונחו לפניו, כי מטרת הפגישות שהתרחשו בין המערער לבין אפללו הייתה אחת, והיא הזרמת מידע מהמערער לאפללו בעניינם הפרטי של נישומים ועוסקים שונים, מידע שעליו קיימת חובת סודיות, אותה הפר המערער.

115. לפיכך, במישור העובדתי, בכל הנוגע לאישום הראשון, לא ראינו מקום להתערב באופן כלשהו במסקנות בית משפט השלום.

סמכות המערער במסגרת תפקידו

116. אין חולק, כי למערער היה תפקיד בכיר במע"מ וכי תפקידו זה כלל סמכויות רבות (ראה: נ/9). בית משפט השלום קבע, כי לא הוכח כלל שהמערער היה רשאי לגייס סוכנים או אנשים שימסרו לו מידע, ובתמורה לכך להעביר לאותם גורמים מידע הקשור בעוסקים אחרים. כך גם לא הוכח שלמערער הייתה סמכות לחרוג מהוראות סעיף 142 לחוק מע"מ, או שיקול דעת "להגמיש", כטענתו, את הוראות סעיף זה. קביעות אלו של בית משפט השלום מקובלות עלינו, ולא הובא לפנינו טעם כלשהו ממנו עולה שבית משפט השלום טעה, או כי יש לשנות קביעות אלו.

117. טענת המערער, כי סמכויות אלו היו נתונות לו מכוח האמור בסעיפים 108-109 לחוק מע"מ, אינה מתיישבת עם האמור שם. לפיכך, יש לדחות את טענות המערער בעניין זה.

הכוונה הפלילית הנדרשת ביחס לסעיף 142 לחוק מע"מ

118. בית משפט השלום קבע בהכרעת דינו, כי היסודות העובדתיים שבסעיף 142 לחוק מע"מ הוכחו, קביעה המקובלת עלינו. בנוסף, בחן בית משפט השלום את היסוד הנפשי הנדרש. מסקנת בית משפט השלום הייתה, כי יש להוכיח שהמערער היה מודע לאיסור הקבוע בסעיף 142, וכי למרות זאת, מסר ביועין מידע סודי למי שאינו מוסמך לכך.

119. בהקשר זה קבע בית משפט השלום, כאמור, כי לא יכול להיות ספק, כי המערער, מתוקף תפקידו ומעמדו, היה מודע להוראות החוק. המערער עצמו אינו מכחיש זאת. לטענתו, הוא טעה לחשוב שמתוקף תפקידו ולאור מעמדו של אפללו, הוא רשאי היה למסור מידע מהסוג שאותו מסר לאפללו. בית משפט השלום דחה גרסה זו של המערער, ומצא כי אין לה על מה שתסמוך. סבורים אנו, כי צדק בית משפט השלום במסקנתו זו.

הפרת האמונים

120. בסעיף 284 לחוק העונשין נקבע, כי "עובד הציבור העושה במילוי תפקידו מעשה מרמה או הפרת אמונים הפוגע בציבור, אף אם לא היה במעשה משום עבירה אילו נעשה כנגד יחיד, דינו - מאסר שלוש שנים". נקבע לא אחת, כי מדובר בעבירת מסגרת או עבירת סל, המסווגת כעבירה התנהגותית. על פי הפסיקה, היסוד העובדתי של העבירה מכיל בתוכו פרט התנהגותי, שהוא ביצוע מעשה מרמה או הפרת אמונים, פרט נסיבתי ראשון שמדובר בעובד ציבור העושה במילוי תפקידו, ופרט נסיבתי שני הוא היותו של המעשה פוגע בציבור. יש להדגיש כי לא נדרשה בפסיקה גרימת תוצאה בפועל של פגיעה בציבור, אלא ביצוע מעשה של הפרת אמונים אשר מטיבו פוגע בציבור.

121. לא אחת נקבע, כי עבירה זו מהווה כלי מרכזי במאבק למען טוהר המידות בשירות הציבורי. הפסיקה הכירה בנסיבות לוווי מחמירות כך שתהיה הצדקה או חובה לנקוט בהליך פלילי. בענייננו, היסוד העובדתי שהוכח הוא מסירת מידע אסורה בנוגע לעוסקים שונים. כפי שקבע בית משפט השלום, בכך פגע המערער בערכים המוגנים שהם: אמון הציבור, טוהר המידות ופעילות התקינה של המנהל הציבורי. עוד נקבע, כי מדובר בנאשם בעל משרה רמה במסגרת רשות המסים, דבר המהווה נסיבה לחומרה. מקבלים אנו דברים אלה של בית משפט השלום.

היסוד הנפשי הנדרש

122. מאחר שמדובר בעבירה התנהגותית, נדרש יסוד נפשי של מחשבה פלילית (ראה: סעיף 20(א) לחוק העונשין). כלומר, היסוד הנפשי הנדרש הוא מודעות לטיב המעשה ולקיום הנסיבות הנמנות על פרטי העבירה. נקבע כי כדי להוכיח קיומו של היסוד הנפשי, אין צורך להוכיח שהעובד היה מודע בפועל לכך שמעשהו עולה כדי הפרת אמונים (דנ"פ 1397/03 מדינת ישראל נ' שמעון שבס, פ"ד נט (4), 385, עמ' 422-423). מלים אחרות, נקבע כי טעות במצב המשפטי אינה פוטרת מאחריות, וכך גם טעות באשר לסיווג הנורמטיבי של פרט עובדתי אינה צריכה לפטור מאחריות.

בית המשפט אימץ את הגישה, לפיה יש להתבסס על נורמת התנהגות הראויה לעובד ציבור ולא על מודעות סובייקטיבית של עובד הציבור הנאשם בעבירה של הפרת אמונים, גם אם לפי תפיסתו הערכית לא ראה פסול במעשהו (ראו: דנ"פ 1397/03 בעניין **שבס**, לעיל; ע"פ 5046/93 **מדינת ישראל נ' הוכמן**, פ"ד נ(1) 2, בעמ' 13-14).

123. סבורים אנו, כי אף אם שגה המערער לחשוב שרשאי הוא במסגרת תפקידו למסור מידע אודות עוסקים שונים לאפללו, הדבר עומד בניגוד לנורמת התנהגות ראויה אותה היינו מצפים לראות אצל המערער, מתוקף תפקידו. הדבר עומד בניגוד לכללי המנהל התקין ובפרט בניגוד לאיסורים המפורשים הקבועים בחוק.

124. עוד סבורים אנו, כפי שקבע בית משפט השלום, כי המערער, מתוקף תפקידו, היה מודע, או אמור היה להיות מודע, לאיסורים החלים עליו בדבר מסירת מידע אישי של נישומים ועוסקים. חרף זאת, המערער מסר מידע זה לאדם שאינו מוסמך ובכך התקיימו היסודות העובדתיים והיסוד הנפשי הנדרש בעבירה של הפרת אמונים.

האישום השלישי

125. שבנו ובחנו את טענות המערער ואת קביעות בית משפט השלום ביחס לאישום השלישי. מקובלת עלינו קביעת בית משפט השלום, כי עולה באופן חד-משמעי מהקלטת השיחה, שעו"ד קליין הבהיר בדבריו כי העוסק האמור אינו לקוח שלו, וכי ברצונו לפגוע בו ולהזיק לו על ידי "השמדתו". עו"ד קליין ביקש לברר עם המערער כיצד ניתן לגרום לכך שתיערך ביקורת מס אצל עוסק זה. המערער ועו"ד קליין הגיעו לפתרון של משלוח מכתב אנונימי, וכי המערער ידאג לכך. איננו סבורים שיש צורך בראיות נוספות כדי להבהיר עובדות אלו כדי להבין שאותו עוסק איננו מיוצג על ידי עו"ד קליין. לפיכך, המערער היה מודע למצב דברים זה והיה מנוע מלמסור לעו"ד קליין מידע כלשהו בדבר העוסק. לעניין היסוד הנפשי הנדרש, הדברים עולים בקנה אחד עם קביעות בית משפט השלום לגבי האישום הראשון ביחס לעבירות בהן הורשע המערער.

האישום השני

126. מההקלטה שנערכה, בה תועדו שיחותיהם המערער וסוכן הביטוח אסולין, עלתה מפורשות כוונה להונות את המעביד, מדינת ישראל, על ידי הצגת פוליסות "מנופחות" והפחתת הפרמיה לאחר מכן.

127. חובה הייתה על המערער להגיש לגורמים האחראיים על החזר פרמיית הביטוח את פוליסות הביטוח האמיתיות ולהימנע מיצירת מצג לפיו הפוליסות "המנופחות" הן האמיתיות.

128. איננו מקבלים את עמדת המערער, לפיה מדובר בעניין טכני בלבד, שהרי ממילא בשנים 2003-2004 לא זכה בהטבה כלשהי מעבר לסכום ששילם בפועל, להבדיל משנת 2005 בה כן זכה להטבה כאמור, שכן התנהגותו, בשיתוף פעולה מצד אסולין, הייתה מתוכננת ונועדה מלכתחילה לקבל הטבות כספיות שלא הגיעו למערער, על ידי "הנחת דעתם" של האחראיים להחזר פרמיית הביטוח כי אלה סכומי הביטוח האמיתיים אותם משלם המערער עבור ביטוח רכבו.

129. משכך הם פני הדברים, סבורים אנו כי התקיימו יסודות העבירה של קבלת דבר במרמה, הן במישור העובדתי הנדרש והן לעניין היסוד הנפשי הנדרש, כפי שקבע בית משפט השלום. אכן, לגבי השנים 2003-2004 מדובר בניסיון, ואילו בשנת 2005 מדובר במהלך שצלח.

אכיפה ברחיקת וטענת הגנה מן הצדק

130. לאחר בחינת טענות הצדדים, מקובל עלינו כי טענות המערער אינן יכולות לעמוד לו לעניין עצם הגשת כתב האישום והרשעתו בדין.

131. ראשית לכל, עו"ד קליין הועמד לדין משמעתי ונענש. איננו סבורים כי הטלת עונש של 4 חודשי השעיה הוא עונש שניתן להתעלם ממנו, והוא בוודאי טומן בחובו פגיעה כלכלית, מה גם שעו"ד קליין היה מעורב בעבירה אחת שהתייחסה לעוסק אחד בלבד.

132. באשר לסוכן הביטוח אסולין, עולה כי המשיבה שקלה ובחנה את עניינו, והגיעה למסקנה שאין מקום להעמידו לדין. סבורים אנו, כי יש מקום לאבחנה בין סוכן הביטוח לבין המערער, שהרי המערער הוא זה שהיה אמור ליהנות כלכלית מאותו תכנון או הטעיה בדבר גובה הפרמיה, כפי שפורט לעיל. יתרה מזאת, המערער, עובד בכיר, אמור היה לפקח על "הונאות מס", נהג לטעמנו באופן בלתי ראוי לחלוטין, ועל כן היה ראוי להעמידו לדין בנושא זה.

133. נראה, כי גם האבחנה שערכה המשיבה ביחס לאפללו, שעה שהוחלט על הגשת כתב אישום, נעשתה באופן סביר ובתום לב. המשיבה הניחה באותה נקודת זמן, כי אפללו סבר שהוא אכן מייצג את אותם עוסקים שלגביהם ביקש פרטים. לפיכך, ספק אם אז היה מקום להעמידו לדין, כאשר ביחס למערער, מתוקף תפקידו וסמכותו, שונים הדברים.

134. יש לזכור, כי מי שמסר את המידע היה המערער, ואילו אפללו קיבלו. לפיכך המערער אמור היה לנהוג על פי אמות המידה שנקבעו בחוק. משחרג המערער מאמות מידה אלו, בצדק סברה המשיבה כי יש להעמידו לדין כאשר מעשיו פגעו בנורמות ציבוריות, כפי שפורט לעיל.

גזר הדין

135. בית משפט קמא החליט, במסגרת גזירת עונשו של המערער, ליישם את המתווה הקבוע בסעיף 40א לחוק העונשין - הבניית שיקול הדעת השיפוטי בענישה. בית משפט קמא סבר, כי זו הדרך הנכונה ללכת בה במקרה זה, וכי יש להביא בחשבון לצורך קביעת מתחם הענישה ההולם - את סוג העבירות שעבר המערער והנסיבות שבהן נעברו, תוך התחשבות בפגיעה בערכים חברתיים מוגנים, מידת הפגיעה בהם, ובהתייחס לשיקולי הגמול ומדיניות הענישה הנהוגים בעבירות אלה.

136. לפיכך, סקר בית משפט השלום את העובדות והנסיבות השונות הנוגעות לביצוע העבירות; זאת ביחס לסוג העבירות, הפגיעות בערכים המוגנים ומידתן, וכן שיקולים נוספים, כפי שפורטו בגזר-הדין. שיקוליו של בית משפט קמא כפי שהובאו בגזר הדין, מקובלים עליו.

137. בפרט, מקובלות עליו מסקנותיו של בית המשפט, לפיהן העבירות שביצע המערער הן חמורות - כל אחת כשלעצמה, ובהצטברותן יחדיו; הכל כפי שפורט בגזר דינו של בית המשפט. כמו כן, צדק בית משפט קמא בנותנו משקל מוגבר לכך שמדובר במספר פרשיות שעניינן דומה, באירועים שהתרחשו במועדים רבים כאשר המערער הפר את חובת הסודיות שחלה עליו.

138. במסגרת גזר הדין מנה בית המשפט את הנסיבות הקשורות בביצוע העבירות, בהדגישו את חומר הנסיבות, ובכללן: בכירותו ומעמדו של המערער, ידיעתו של המערער כי נאסר עליו למסור מידע בדבר עוסקים לגורמים בלתי מורשים, וכן העובדה שמדובר בריבוי מעשים שנעשו באופן שגרתי, נמשכו על פני תקופה של מספר חודשים כשיטה וכדרך התנהלות קבועה, כאשר המערער פעל בניגוד עניינים ובניגוד למצופה ממנו. אף אנו סבורים, כמו בית משפט קמא, כי נסיבות אלו מוסיפות מימד של חומרה לעבירות שביצע המערער.

139. חומרה מיוחדת מצא בית משפט השלום בכך שבמעשיו פגע המערער בערכים חברתיים וציבוריים מוגנים, כאשר הפר את חובת סודיות כלפי העוסקים ופגע בפרטיותם, דבר שיוצר תחושה של אי-נוחות בקרב הציבור, תוך שהמערער ניצל את האמון הבלתי מוגבל שניתן בו במסגרת תפקידו הבכיר והייתה לו גישה למאגרי המידע. המערער פעל כשהוא מונע משיקולים זרים, ביניהם הידידות העמוקה ששררה בינו לבין אפללו ובינו לבין עו"ד קליין. עוד קבע בית המשפט, כי במעשיו בכל האישומים פגע המערער בערך המוסרי הרואה בעובד ציבור דוגמא ומופת להתנהגות תקינה. היבטים מחמירים אלו, שעמדו בין היתר בבסיס שיקוליו של בית המשפט שעה שגזר את עונשו של המערער, מקובלים עליו.

140. במסגרת גזר הדין פירט בית משפט קמא את שיקוליו להימנע מקבלת תסקיר שירות מבחן, שכן המערער פרס בקשה זו בפני בית המשפט במטרה לשכנע אותו כי יש להימנע מהרשעה בעניינו. בצדק סבר בית המשפט, כי לאור מהות העבירות וחומרתן, ובהיות המערער בגיר, אין מקום להפנותו לשירות המבחן, שכן על פי ההלכות הידועות, דין בקשתו להימנע מהרשעה - להידחות. הלכה פסוקה היא, כי הימנעות מהרשעה אפשרית בהצטבר שני גורמים, האחד - על ההרשעה להביא לפגיעה חמורה בשיקום הנאשם, והשני - סוג העבירה מאפשר להימנע מהרשעה מבלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי הענישה האחרים (ע"פ 2083/96 **תמר כתב נ' מדינת ישראל**, פ"ד נב(3) 337, 342 (1997); וע"פ 8528/12 **אלירן ציפורה נ' מדינת ישראל** (3.3.13)). סבורים אנו, כי שיקולי בית משפט קמא בעניין זה תואמים את ההלכה הפסוקה, שכן אין מדובר בענייננו במקרה חריג ויוצא דופן המצדיק הימנעות מהרשעה, ומשכך לא היה מקום להפנות את המערער לקבלת תסקיר שירות המבחן לתכלית האמורה. נוסף ונאמר, כי אין מדובר באדם הטעון שיקום, כי נתוניו האישיים הובאו בפני בית משפט קמא, וכי לא היה אפוא צורך בתסקיר שירות המבחן לשם כך.

141. עניין נוסף שעלה במסגרת טיעוני הצדדים, התייחס להחלטתו של בית המשפט, שעה שגזר את דינו של המערער, להסתמך, בין היתר, על תיקון 113 לחוק העונשין. אמנם, הכרעת הדין בעניינו של המערער ניתנה בטרם

נכנס התיקון לתוקף, אולם בית המשפט היה רשאי במסגרת שיקוליו בגזר הדין שניתן לאחר מועד כניסת התיקון לתוקף, להחיל גם את עקרונות תיקון 113 (ראה לעניין זה: רע"פ 1587/13 **פלוני נ' מדינת ישראל** (6.3.13), בפסקה 11). מגזר דינו של בית משפט השלום עולה, כי בית המשפט היה מודע לכך שהתיקון אינו חל על ענייננו. עם זאת, בחר בית המשפט, כאמור, לפעול ברוח התיקון, ועל כן פרס נימוקים שונים ברוח תיקון 113 לחוק; והוא היה רשאי לעשות זאת, כאמור.

142. בסופו של יום סבורים אנו, כי העונש שגזר בית המשפט הנו ראוי ומידתי. הוא מאזן בצורה הולמת בין מכלול הנסיבות הנוגעות לביצוע העבירות, ובכלל זה הנסיבות המחמירות שפורטו לעיל, לבין נסיבות האישיות של המערער והנסיבות לקולא, אשר נמנו על ידו, ובכללן: גילו של המערער, עברו הנקי, העובדה ששירת את מדינת ישראל שנים רבות ללא דופי, הפגיעה במצבו הכלכלי עקב ההליך הפלילי שהתנהל נגדו והפגיעה במצבו המשפחתי. כמו כן שקל בית המשפט את חלוף הזמן מעת ביצוע המעשים.

143. עוד יצוין, כי בקביעת העונש הביא בית משפט השלום בחשבון את העובדה שהמעורבים האחרים לא הועמדו לדין פלילי; וסבורים אנו, כי בגזירת הדין נעשה איזון ראוי בין מצבו של המערער לעומת אלה שלא הועמדו לדין פלילי, זאת בהתחשב במעמדו של המערער ובחלק שנטל בביצוע העבירות.

144. ראוי להדגיש, כי התערבות ערכאת הערעור בעונשים שנגזרו על ידי הערכאה הדיונית שמורה למקרים חריגים בהם נפלה טעות מהותית, או שניכרת סטייה משמעותית ממדיניות הענישה המקובלת והראויה (ראה: ע"פ 1880/14 **עמעש נ' מדינת ישראל** (19.11.14), בפסקה 7; וע"פ 448/14 **מדינת ישראל נ' אזולאי** (24.11.14), בפסקה 7); ואין זה, כאמור, המקרה שלפנינו.

145. סוף דבר, דין שני הערעורים שהוגשו - להידחות.

כרמי מוסק, שופט

השופט י' נועם:

אני מסכים.

יורם נועם, שופט

השופט מ' בר-עם:

אני מסכים.

משה בר-עם, שופט

הוחלט כאמור בפסק דינו של **השופט מוסק**, לדחות את שני הערעורים.

המערער יחל לבצע את עבודות השירות, אשר נקבעו בגזר דינו של בית משפט קמא, ביום 15.4.15; ובמועד האמור יתייצב במשרדי הממונה על עבודות השירות, בשעה 08:00, במפקדת גוש מרכז של שירות בתי הסוהר ברמלה, לצורך קליטה והצבה.

המזכירות תמציא עותק מפסק הדין לממונה על עבודות השירות.

ניתן היום, ט"ז שבט תשע"ה, 05 פברואר 2015, בנוכחות באי-כוח הצדדים והמערער.

משה בר-עם, שופט

כרמי מוסק, שופט

יורם נועם, שופט